

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS, 60629

TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

Vol. LXXX Kaina 50 c.

ŠEŠTADIENIS - SATURDAY, SPALIS - OCTOBER 25, 1986

Nr. 209

LKB Kronika Nr. 68

Iš Vlado Lapienio teismų

(Tęsinys)

V. Lapienis neprisipažįsta kaltu. Jis pripažįsta faktus, kad rašė: „Tarybinio kalinio memuarai“, kad nešiojosi Vilniuje, Kaune, laikė namuose anksčiau minėtą nelegalią literatūrą. Taip pat galinti jo būti J. Puodžiuko namelyje rasta nelegali literatūra, išskyrus knygą „Lietuvos archyvas“ I (VI) tomas, brošiūrą „Arkivyskupas Mečislovas Reinyš“, „Lietuviškojo charakterio problemas“. Šie leidiniai ne jo, niekada nedavęs jų skaityti J. Puodžiukui. Tačiau šią literatūrą laikęs ne platinimui, o informacijai. „Tarybinio kalinio memuarus“ norėjęs perduoti atitinkamiems partiniams ir tarybiniams organams, siekdamas prisidėti prie mūsų negerovių šalinimo.

V. Lapienio kaltę įrodyta šiais įrodymais:

1984 m. vasario 13, sulaukiant V. Lapienį, kratos metu J. Puodžiuko sodo namelyje, suimant V. Lapienį 1985 m. sausio 4 d. O. Dranginytės bute Kaune buvo rasti ir išimti „Tarybinio kalinio memuarai“, rankraščiai, rašomosios mašinėlės, popierius. Rašyenos ekspertizė nustatė, kad rankraščius rašęs V. Lapienis. Techninė dokumentų ekspertizė nustatė, kad memuarų mašinraščiai spausdinti J. Puodžiuko sodo namelyje ir O. Dranginytės bute rastomis mašinėlėmis. Kaip minėta, pats V. Lapienis prisipažino rašęs ir dauginęs „Tarybinio kalinio memuarus“. Tas, kad šie memuarai buvo rašomi platinimo tikslu, rodo jų turinys, kur jis kreipiasi į būsimus skaitytojus: „Atleiskit, kad ne viską pamaciau, ne viską prisiminiau...“, ir pan. Platinimo tikslą rodo ir jų dauginimas

keliuose egzemplioriuose. V. Lapienio aiškinimas, kad šiuos memuarus galvojęs siųsti tarybiniams ir partiniams organams, nepagrįstas. Ne tokio tikslo buvimą rodo šio kūrinio turinys. „LKB Kronika“, „Lietuvos ateitis“ ir kiti anksčiau paminėti nelegalūs leidiniai buvo surasti sulaikymo V. Lapienio metu Vilniuje ir Kaune, kratų metu J. Puodžiuko sodo namelyje, jo bute, O. Dranginytės bute. Rašyenos ekspertizė nustatė, kad rankraščius „Gulago dantračiai triuškina AT“, „Belgrado konferencijai“, 1984 m. vasario 13 d. kratos metu V. Lapienio bute rastus rankraščius rašė V. Lapienis.

Nelegalios literatūros didelis kiekis, jos apimtis, atskirų kūrinių buvimas keliuose egzemplioriuose, šių leidinių perrašinėjimas rodo, kad V. Lapienis visus šiuos kūrinius laikė platinimo tikslu.

Taip pat įrodyta, kad V. Lapienis laikė „Lietuvos archyvą“, „Arkivyskupas Mečislovas Reinyš“, „Lietuviškojo charakterio problema“. Šie kūriniai kratos metu rasti J. Puodžiuko bute. J. Puodžiukas nuosekliai parodė, kad šiuos leidinius jo sodo namelyje atvežęs V. Lapienis pasakė: „Jei turėsi laiko, galėsi paskaityti“. Jis šias knygas parsinešė į namus, perskaitė „Lietuviškojo charakterio problemas“. Jo parodymuose esantys ne vienodi parodymai dėl leidimo skaityti datos paaiškinti jo senyvu amžiumi ir ilgo laiko nuo to praėjimu. „Lietuviškojo charakterio problema“ duodamas skaityti J. Puodžiukui, teisiama šį kūrinių platinimo. Kitus du kūrinius taip pat laikė platinimo tikslu, nes juos leido skaityti J. Puodžiukui. (Bus daugiau)

Vengrijos laisvės kovotojai ant pagrobto sovietų tanko Budapešto gatvėse 1956 metų sukilimo metu su Vengrijos vėliava.

Amerika vienintelė ir paskutinė viltis

Sovietų karių laišakai prezidentui

New Yorkas. — Penki sovietų kariai, kurie pasitraukė iš Afganistano okupacinių pajėgų ir šiuo metu yra su Afganistano laisvės kovotojais, kreipėsi į JAV prezidentą, prašydami politinio pagėbėlio teisių, kad būtų leista apsigyventi Amerikoje.

Tie pabėgėliai keliuose laiškuose, kurie buvo slaptais keliais iš Afganistano persiųsti į laisvąjį pasaulį ir į Washingtoną, rašo, pareiškdami savo nepasitenkinimą Sovietų Sąjungos politika, būdami dabar kartu su afganų partizanais ir norėdami išvykti iš karo sunaikinto krašto, į kurį jie prievarta buvo sovietų atvežti. Savo laiškuose prezidentui rašo, kad Amerika yra jų „vienintelė viltis ir mūsų paskutinė viltis“.

Patikimi vyrai

Šis jų prašymas buvo perduotas Baltiesiems rūmams per Liudmilą Thorne, kuri yra Freedom House centro organizacijos direktorė New Yorke. Ji pati keturis kartus buvo nuvykusi į Afganistaną incognito ir turėjo pasikalbėjimus su sovietų belaisviais ir su partizanais, kurie kovoja prieš sovietų kariuomenę ir prieš komunistinį Maskvos režimą. Freedom House yra organizacija, kuri seka visus laisvės siekiančius judėjimus pasauli-

laiške. „Aš nenorėjau, kad Dievas mane teistų už nekalta pralietą kraują. Aš esu Afganistane 6 metus. Amerika yra laisvė mylis kraštas, kuris gina žmogaus teises. Aš prašau jus, Pone Prezidente, suteikti man politinį prieglobstį“.

„Aš esu treči metai su Afganistano partizanais“, rašo savo laiške Sergei Busov. „Mano draugai ir aš bandome pasiekti laisvąjį pasaulį, bet iki šiol nieko nepasiekėm. Mes esame atmetami. Vakarų kraštai nusisuka nuo mūsų. Bet kodėl? Kuo mes nusikalto-“.

„Mes dalinamės su partizanais savo vandeniu ir duonos riekele ir kartu mes maitiname utėles“, rašo Vladislav Naumov. „Jie patikimi mums, kadangi mūsų draugystė buvo sustiprinta kovose zvimbiant kulkoms. Todėl mūsų afganai draugai nėra priešingi, kad mes pasiektume laisvę laisvame pasaulyje“.

„Aš noriu būti laisvas žmogus ir gyventi laisvame krašte“, rašo Vadim Plotnikov. „Tai yra priežastis, kodėl aš pagaliau pabėgau iš Raudonosios Armijos. Aš kreipiuosi į jus kaip į Amerikos prezidentą ir kaip labai gerą žmogų ir prašau leisti man ir mano draugams apsigyventi Amerikoje“.

„Aš esu buvęs sovietų kareivis, kuris savanoriškai perėjau į afganų pusę“, rašo Nikolai Golovin. „Aš jau 6 metus esu karo belaisviu ir dabar jūs esate mano vienintelė viltis. Aš prašau politinio pagėbėlio teisių laisvoje Amerikoje“.

Freedom House organizacijos vadovybė praneša, kad šie laišukai nebuvo paskelbti New York Times anksčiau todėl, kad buvo manoma, jog prezidentas padės jiems žymiai greičiau. Tačiau praėjo penki mėnesiai ir Baltieji rūmai dar nieko nėra padarę.

— R. Mališauskas, Sovietų Sąjungos ambasadoje konsulas lietuvių reikalams, neoficialiomis žiniomis, kaip KGB ar GRU pareigūnas, yra sąrašuse, kuriems Valstybės departamentas įsakė iki lapkričio 1 d. išvykti iš JAV-bių. Jis neseniai atsiūstas vietoj būvusio Sakalausko, šią vasarą išvykusio į okupuotą Lietuvą.

— Kinijos užsienių reikalų ministerija pranešė, kad Portugalijai sutiko perleisti Macao nedidelę sritį Kinijai, kurią Portugalija valdė nuo 1557 m.

Vengrija mini 1956 m. sukilimą

Budapeštas. — „Prisikelk, Vengrija, tėvynė šaukia. Atėjo laikas, dabar arba niekad. Mes niekad nebūsime vergais“ — tai vengrų poeto Sandor Petofi žodžiai, prie kurio statulos Budapešte lygiai prieš 30 metų prasidėjo vengrų tautos kruvinoji kova už laisvę. Devynioliktojo šimtmečio poetas ir šiandien Vengrijoje tebėra populiarus.

Šiandien Vengrijoje netrata kulkosvaidžiai ir nėra barikadų. Tik pora gatvių toliau nuo poeto statulos, Vaci apsipirkimo centre, neblogai apsirėngę žmonės nešasi savo pirkinius iš geriausiai papuoštų ir madingų krautuvų visame Rytų bloke. Kavinės pilnos žmonių.

Vengrų sukilimas

1956 m. vengrai išėjo prieš Sovietų Sąjungos tankus, neturėdami ginklų rankose, bet su stipriu pasiryžimu ir meile savo kraštui. Maskva nesitikėjo pasipriešinimo. Budapešto gatvėse tekėjo Vengrijos sūnų kraujas. Jie kovojo prieš sovietus ir parodė pasauliui, kad nesilenks tironui.

Vengrijoje aukos buvo didelės ir žaizdos negyjančios. Viename valdžios pranešime rašoma, kad daugiau, kaip 6,000 žmonių tada žuvo, daugiau, kaip 13,000 buvo sužeisti, daugelis sunkiai, gavių kovose. Daugiau kaip 200,000 paliko kraštą ir apie 20,000 namų sostinėje buvo sunaikinti ar apgrauti, kas ir dabar nėra pilnai atstatyta.

Imre Nagy, Vengrijos ministras pirmininkas, kuris paskelbė, kad Vengrija bus neutrali ir pažadėjo išvesti kraštą iš Varšuvos pakto sąjungos, buvo suimtas, nuteistas ir pakartas. Tūkstančiai Vengrijos patriotų buvo suimti, kalinti, nukankinti ir užkasti ten, kurių kapai ir šiandien nežinomi.

Budapešto mėsininkas

Vengrijos kovotojų likimas buvo Janos Kadar galoje. Jam rusai patikėjo, kad vengrai būtų sukommunistinti. Jis vykdė skerdynes ir vengrai vadino jį Budapešto mėsininku. Šiandien jis vis kontroliuoja Vengriją, atsisakęs ano meto žudymo metodu, bet neveddamas krašto į nepriklausomą valstybę. Jam jau 74 metai. Vengrija šiuo metu laikoma viena iš geriausiai ekonominių besilaikančių kraštų Rytų bloke.

Vengrų deklaracija

Šiandien vengrai atsimena 1956 m. įvykius. Jie taip pat žino, kad jie geriau gyvena, negu kiti Varšuvos pakto kraštai, bet jie žino ir tai, kad gyventų daug geriau, jei būtų laisvi. Tokias nuotaikas patyrė Vakarų pasaulio žurnalistai vienokiu ar kitokiu būdu buvę Vengrijoje. Praeitą savaitę 54 vengrai pasirašė deklaraciją kartu su lenkų čekoslovakų ir rytų vokiečių disidentais, paminėdami vengrų ano meto sukilimą, kaip inspiraciją šiems

— Indijos premjeras per tvarkė savo ministerių kabinetą jau aštuntą kartą dvejų metų laikotarpyje. Gandhi atleido iš Vidaus reikalų ministerio posto savo pusbroį Arun Hehru.

laikams. Į tai tuoj atsiliepė komunistų partijos centro komiteto narys Erno Lakatos, sakydamas, kad tai bereikšmis popiergalis, nes tai tik 54 žmonės, kurie pasirašė jį, o kiti visi esą lojalūs vyriausybei. Dviejų valandų pasikalbėjime su New York Times korespondentu Lakatos pasakė, kad tai nereikšmingas raštas, kurį jis net pasiūlęs atspausdinti laikraščiuose, bet nė vienas laikraštis nespausdins.

Suėmimai tebevyksta

Bet įvykiai po to sako ką kitą. Ferenc Koszeg, kuris yra vieno nepriklausančio laikraščio redaktorius ir pasirašęs tą deklaraciją, kai prašė leidimo aplankyti Lenkiją, negavo. Kitas, Kaszlo Rusai, buvo suimtas ir patalpintas pamišėlių ligoninėje, kai savo lange idėjo plakant, primenantį 1956 m. sukilimą. Kitas disidentas, Gabor Demszky, buvo išmestas iš savo buto valdžios isakymu.

Patikrintomis žiniomis, spalio 23 d. vakarą viename Budapešto priemiestyje maža disidentų grupė susirinko šios deklaracijos proga paminėti 1956 m. įvykius. Vienas iš jų, Sandor Racz, nešiojo juodą eilutę ir juodą kaklaraštį. Jis tam korespondentui pasakojo, kad tai daręs kiekvieną spalio 23 d. savo draugų prisiminimui, kurie mirė už Vengrijos laisvę. Jis pats buvo šešis su puse metų kalėjime už tai, kai buvo išrinktas reprezentuoti kovojančius Budapešto darbininkus. Racz, kuris taip pat yra pasirašęs deklaracijos dokumentą, sako, kad policija aplankė jį fabrike, kuriame jis dirba kaip mašinistas, ir pasakė, kad nedalyvautų jokiam viešame 1956 m. sukilimo minėjime ir kad nekaltėtų su užsienio reporteriais.

Minėjimo būdai

Vyriausybės kontroliuojamoje televizijos programose 1956 m. revoliucijos įvykiai nėra ignoruojami, tačiau jie rodo filmą, kurią suko 5 metus, kad po Budapešto sukilimo vengrų jaunimas stalinistišką komunizmą mieliai priėmė, bet buvo kriminalistinio nusiteikimo žmonių traukdomas.

Budapešte spalio 23 d. prie minėto poeto statulos popiečio metu priėjo 16 m. mergina ir padėjo vieną rožę ir įsmeigė žemai Vengrijos tautinę vėliavėlę. Beinant ji buvo civiliai apsirėngusių dviejų vyrų sustabdyta ir turėjo pasakyti savo pavardę ir duoti adresą ir tik tada buvo leista jai nueiti. Tada saugumiečiai nuėjo prie poeto paminklo ir pasiėmė rožę ir vėliavėlę.

KALENDORIUS

Spalio 25 d.: Izidorius, Darija, Švitrigaila, Skalva.
Spalio 26 d.: Evaristas, Sabina, Liubartas, Minginė.
Spalio 27 d.: Gaudijozas, Kristeta, Ilutė.
Spalio 28 d.: Simonas, Tada Anastaz., Gaudrimas, Agilė.

ORAS

Saulė teka 7:13, leidžiasi 5:56.
Temperatūra dieną 55 l., naktį 38 l.

KATALIKAI PASAULYJE

Skotų vyskupas neįleistas į Lietuvą

Vyskupas Francis Thomson negavo sovietų leidimo aplankyti katalikų Lietuvoje, rašo laikraštis Scottish Catholic Observer. Vysk. Thomson buvo vienintelis katalikas Britų bažnyčios tarybos 19-os asmenų delegacijoje, kuri gegužės mėnesį lankėsi Sovietų Sąjungoje. Šiuo draudimu tiesioginiai pažeistas Helsinkio aktas.

Leningrade vyskupas Thomson atlaikė Mišias vienoje iš miesto katalikų bažnyčių. Po Mišių moteris jam įteikė kaspiniu perjuosta lelijų puokštę. Ant vienos kaspino pusės buvo lotyniškas užrašas, „Lituania — Terra Mariana“ — Lietuva — Marijos šalis, o kitoje pusėje vokiškai — „Mes visada jus mylime ir visad esame su jumis“. Pasak vyskupo, ji aiškiai buvo Leningrade gyvenanti lietuvė.

Thomsonui buvo leista apsilankyti Rygoje, kuri, jo žodžiais, yra vakarietiškas ir už Maskvą bei Leningradą „daug atviresnis“ miestas. Rygoje veikia 47 bažnyčios, daugiau negu Maskvoje. Rygos seminarijoje mokosi 60 klierikų.

Skotų vyskupas apsvylė provoslavų dvasiškų uždaru-

mu. Jis taip pat neturėjo progos susitikti su eiliniams rusais. Jo buvusioje vyskupijoje gyvena daug lietuvių kilmės katalikų, informuoja laikraštis.

Naujas vyskupas pirmininkas

Milano arkivyskupas kardinolas Martini yra išrinktas naujuoju Europos vyskupų konferencijų tarybos pirmininku. Iki šiol tarybai pirmininkavo anglas kardinolas Hume. Naujajį pirmininką išrinko 27 Europos vyskupų konferencijų tarybos nariai, posėdžiavę Varšuvoje. Europos vyskupų konferencijų atstovai būdami Lenkijoje dalyvavo Čenstakavo Dievo Motinos šventovėje aukojamose Mišiose, Varšuvoje drauge aplankė 1984 m. milicininkų nužudytą kun. Popieluszko kapą Šv. Stanislovo bažnyčioje, nuvyko į buvusią nacių koncentracijos stovyklą Auschwitz, kur maldoje prisiminė keturis milijonus šiame lageryje nacių nužudytų žmonių, jų tarpe kunigą šventąjį Maksimilijoną Kolbę, paaukojusį savo gyvybę vietoje mirti nuteisto šeimos tėvo. Europos vyskupų konferencijų tarybos nariai posėdžiavo keturias dienas Varšuvoje ir Čenstakave.

Nikolai Golovin, kairėje, ir Leonid Kovalchuk sovietų kariai Afganistane, pabėgė iš Raudonosios armijos, saugomi afganų partizanų. Nuotrauka daryta balandžio mėnesį.

Is Ateitininku Mūsų gyvenimo

REDAGUOJA Jonas Žadeikis. Informacinę medžiagą ir nuotraukas siųsti: 4048 W. 91st Pl., Oak Lawn, IL 60453. Tel. 312-424-4150.

VYSKUPAS JURGIS MATULAITIS MANO ATMINTYJE

Grįžtant iš Rusijos tremties, Ateitininkų centro valdybos Rusijoje buvau igaliotas pasirūpinti įkurti Vilniuje Lietuvos ateitininkų laikinąją centro valdybą. Karo metu Lietuvos ateitininkų kuopos įvairiuose miestuose veikė be savitarpio ryšio. Tarkinant Vilniaus ateitininkų kuopos valdybai, tokia valdyba buvo įkurta. Pavedimą sėkmingai įvykdė, išvykdamas Marijampolėn tėti mokslo. Ten įsijungiau į ateitininkų kuopą. Kuopoje besiorganizuojant įvairioms sekcijoms, suorganizuavau politiniai visuomeninė sekcija. Tokia sekcija sėkmingai veikė Voroneže, kurios buvau valdyboje. Šios sekcijos veiklon įsijungė gausus vyresniųjų, ypač iš Rusijos grįžusiųjų, moksleivių skaičius. Pasklidę po kaimus sekcijos nariai sėkmingai aiškino partijų programas, skleidė krikščionių demokratų politines ir ekonomines idėjas bei steigė partijos būrelius. Be artimesniųjų vietovių sekcijos nariai pasiekė Kalvariją, Šakius, Kudirkos Naumiestį bei kitus Sūduvos miestelius.

Marijonų vienuolyne gyvenė daugiau kunigų, jų tarpe gimnazijos istorijos mokytojas kun. dr. J. Totoraitis, kurį teko dažniau lankyti.

Ten besilankant patyriau, kad vienuolyne apsigyveno žymus sociologas kun. prof. Jurgis Matulaitis. Susirinkimais aiškinant krikščionių demokratų politinę bei ekonominę programą klausytojai keldavo įvairius klausimus. Painesnius ir įdomesnius klausimus išsiaiškinti kreipiausi į kun. prof. J. Matulaitį. Dėmesingai išklauses, jis nuodugniai klausimą išaiškino padrasindamas, esant reikalui, vėl į jį kreiptis. Tuo padrasinimu naudojaisi.

Tas tęsėsi ligi 1918 m. vėlyvo rudens. Tų metų gruodžio 1 d. jis buvo konsekuotas Vilniaus vyskupu.

1918 m. Kalėdų atostogų metu, gruodžio 28 d., Vilniuje vyko pirmoji vieša Ateitininkų konferencija. Joje atstovau Marijampolės ateitininkų kuopai. Konferencijos prezidentu buvome išrinkti: B. Žukauskas, pirmininkas, Eleonora Ratkevičiūtė, Lietuvos ateitininkų laikinos centro valdybos narė ir Kazys Augis, Panevėžio ateitininkų kuopos atstovas, nariai.

Konferencijos prezidentas vyko pasveikinti naujajį

Vilniaus vyskupą. Sveikinimo žodi, kaip konferencijos pirmininkui, teko tarti man. Sveikindamas, kiek susijaudinęs, pasidžiaugiau sulaukę Lietuvos sostinės Vilniaus Lietuvos vyskupo. Paprašiau vyskupą palaiminti vykstančią konferenciją, jos dalyvius ir melsti Šv. Dvasios palaimos jos darbams. Atsakydamas į sveikinimą jis tą padarė.

Mano sesutė Marija, Šv. Mikalojaus vaikučių prieglaudų vedėja, pakvietė vyskupą Kūčioms su prieglaudos vaikučiais. Vyskupas pakvietimą priėmė ir Kūčias valgė su prieglaudos vaikučiais ir jos personalu.

Zvelgiant iš gan tolimos praeities į 1918 metų įvykius, negalint prisiminti tų įvykių detalių, liko bendras įspūdis, kad šalia dvasinių rūpesčių kasdienybė. Ta tema nevengė pokalbio. Kalbant jo veidas švitejo tarsi šventojo aureolė.

B. Žukauskas

„ATEITIES“ AKADEMINIS SAVAITGALIS IR „ATEITIES“ VAKARAS

Arteja „Ateities“ akademinis savaitgalis, kuris šįmet įvykis lapkričio 7-9 d. Penktadienį, lapkričio 7 d., 7:30 v.v. Jaunimo centre kavinėje – savaitgalio atidarymas. Vakaronėje bus sutikta jaunųjų poetų knyga „Keturi“. Su knyga dalyvius supažindins poetas Kazys Bradūnas. Aktorės Aušra Jasaitytė, Kristina Likanderytė ir Laima Šulaitytė skaitys eilėraščius iš naujosios knygos. Vakaronės dalyviai bus taip pat supažindinti su jaunaisiais menininkais, kurių darbų paroda vyks Ateitininkų namuose akademinio savaitgalio metu. Tai Renata Bielskytė (nuotraukos), Giedrė Čepaitytė (aliejus), Vytas Čuplinskas (skulptūra ir video), Linas Daukša (nuotraukos), Tomas Kijauskas (keramika), V. Kijauskaitė (aliejus), Rūta Musonytė (nuotraukos), Kovas Palubinskas (nuotraukos), Lina Palubinskaitė (pasterės), Viktute Venclovaitė (grafika), Rima Žukauskaitė (aliejus ir sidabro darbai). Vakaronės metu bus demonstruojamas Vyto Čuplinsko video kūri-

Nepaprastoje konferencijoje Toronte susitikę mintimis dalinasi dr. Algis Norvila – Ateitininkų federacijos tarybos pirm., kun. V. Cukuras – Federacijos dvasios vadas, Juozas Polikaitis – Federacijos vadas ir Juozas Baužys – Federacijos valdybos narys. Nuotr. Rūtos Musonytės

KRIKŠČIONYBĖS SUKAKTIS

ŠAMONINGO TIKĖJIMO METAI

Pažinti Kristų

Mūsų didžiausias tikslas yra atnaujinti ryšį su Kristumi, padaryti Kristaus ir mūsų santykį realiu, tikru, gyvu, asmeniškum – antras tikslas, lietuvių išeičioje sudaryti krikščionišką bendruomenę, kuri būtų tampa, asmeniškė ir atviresnė.

Kaip pažinti Kristų, Kristaus mokslą, atpažinti Dievo planą mums? – Per Šv. Raštą, bažnyčios šaltinį, bažnyčios tradicijas, per vienas kitą – nes Kristus mums gyvena. Su Vatikano II-ju mes tikrai įsengiame į tikrą atgimimo renesansą Šv. Rašto – krikščionims turi būti plačiai atvertos durys į Šv. Raštą. Nepažinti Šv. Rašto reiškia nepažinti Kristaus.

Skaitant Šv. Raštą ir mąstant Dievo žodį, randame visą tikėjimo pamatą, nes Šv. Raštas yra gyvasis Dievo žodis.

Ką nors pažinti ir pamilti reikia praleisti su tuo asmeniu laiko bendraujant, būnant, kalbant. Taip ir su Jėzusu pažinimu, neskiriant Jam kasdien laiko ir nemažai laiko, skaitant Šv. Raštą, religinius raštus/straipsnius, bei praleidiant valandėle asmeniškose maldoje, mes Jėzusu nepažinsime. Jis bus mums svetimas ir tolimas, kur nors uždeštas ant lentynos su dulkelėmis ir tik tada nusiimsime nuo lentynos, nupūsime dulkes, kai spaus bėdos ar skausmas.

Pažinti Jėzų kaip ir kitą žmogų yra laipsniška kelionė. Jėzus mums save atskleidžia po truputį ir vis kviečia mus daugiau ir daugiau atsiverti Jam, daugiau ir daugiau įeiti į asmenišką ryšį su Jėzumi, kad Jis galėtų gyventi mums ir čia yra širdies momentas, kai atveri širdį ir pamilti, tada įsijungia ir protas. Kai protas pradeda ieškoti Kristaus, Jis mums atveria gyvas ir realus. Niekas mūsų neprives prie Jėzaus, atraisme Jį tik mes patys aktyviai ieškodami Jo draugystės, Jo meilės.

Kristus visada yra su mumis, mūsų tarpe. Jis nuolat laukia mūsų ištiesę ranką, kviečia – „Ateik mano mylimas vaike, duok man ranką, eisime kartu, keliausime kartu per gyvenimo audras ir džiaugsimės. Aš tave nešiu per gyvenimo audras ir kartu džiaugsimės – ateik, pažink, mane asmeniškai“ – ir čia yra širdies momentas. Mes kiekvienas Kristų pažįstame kitaip, kiekvieno mūsų kelionė prie Kristaus yra kitokia. Priimti Kristų asmeniškai reikia paprastumo ir atvirumo, nebijoti keistis, nebijoti keliauti, o ta kelionė su Kristumi yra tokia graži, nors dažnai būna nelengva, be Jo meilės, kažin ar pajęgtume keliauti per gyvenimą prislėgti pasaulio apgaulės, nuodėmės, kuri ateina iš mūsų pačių, ir tik per savo nuodėmes mes vargstame, o sakome „Dievas baudžia“. Tai ne tiesa. Dievas nesučia jokios bausmės, mes patys sau užsitraukiame bausmę, pasirinkdami blogi ar geri, nes Dievas kiekvienam davė laisvą valią.

Jėzus buvo įdomus, gyvas, dinamiškas žmogus. Gyvenimas virė virė apie Jį. Jis atėjo su nauja banga, kai vyko krašte nerimas, atnešė naują mokslą – meilę. Žmonės norėjo Jį geriau pažinti, pribėgė klausia – „Mokytojau, kur tu gyveni, ką darai?“ Jis ramiai kviečia, ateik, pabūk ir pamatysi, kaip Jono Evangelijoje. Kita diena tenai vėl stovėjo Jonas ir du jo mokiniai. Išvydęs ateinantį Jėzų, jis tarė: „Štai Dievo avinėlis!“ Išgirdę tuos žodžius, abu mokiniai nuėjo pas Jėzų. O jis atsigręžė ir pamatęs juos sekant, paklausė: „Ko ieškote?“ Jie atsakė: „Rabi, kur gyveni?“ Jėzus tarė: „Ateikite ir pamatysite“. Tada jiedu nuėjo, pamatė, kur Jėzus gyvena ir

tą dieną praleido pas jį. Jn 1,35-39.

Apaštalai žinojo, kad negana vien mokymo klausyti, negana vien protu ką nors suprasti; svarbu eiti, būti kartu, pagyventi, patirti, padraugauti, sekti pavyzdį. Santykis ir bendravimas yra pažinimo esmė.

Kristus kviečia pažinti Jį nauju būdu per šamoningą dalyvavimą šv. Mišiose, šamoningą Šv. Rašto skaitymą, per maldos būrelius ir vienas kitą. Kristus kviečia Jį pažinti asmeniškai, ne tik naujų dogmų išmokyti, bet kad mes iki širdies gelmių nueitume ir pagalvotume, kas yra Dievas man, kas aš esu Kristui, kas yra Kristus man, kas ta Šv. Dvasia.

Per šiuos atsinaujinimo metus Jėzus mus kviečia pradėti naujai gyventi su Jėzumi, pradėti asmenišką kelionę prie Jo.

...Aš žinau mintis, kurias turi ir apie jus, sako Viešpats, ramybės ir ne prispaudimo mintis... Jūs ieškosite manęs ir rasite, kai ieškosite manęs visa savo širdimi. Aš būsiu Jūsų atrastas, sako Viešpats. Jer. 28, 11. 13-14.

Nijolė Balčiūnienė

PARTIZANO DAUMANTO KUOPA

Šiais veiklos metais, jau nuo rugsėjo mėnesio, Partizano Daumanto jaunūčių ir jaunųjų kuopa juda ir kruta – gražiai veikia. Rugsėjo 21 d. Ateitininkų namuose, Lemonte, įvyko pirmas šių metų susirinkimas – gegužinė. Tėvų komitetas pavaišino visus dešrelėmis ir gėrimais. Atrodė, kad visi vaikai ir tėveliai buvo patenkinti po vasaros vėlgėję pabendrauti. Spalio 5 d. kuopa buvo gražiai ir gausiai reprezentuota Ateitininkų Seimos šventėje Jaunimo centre. Ten dalyvavome su kuopos vėliava. Spalio 19 d. daugiau negu 35 vaikai su tėvais buvo išvykoje – paplaukioti baseine. Įdomiausia buvo tai, kad tas baseinas dirbtinai padaro gan dideles bangas, per kurias vaikai ir tėvai šokinėjo ir plaukė. Daug, daug išpūsenų matėsi! Vaikai tikrai nenorom važiuo namo. Partizano Daumanto kuopos narių susitikimas bus susirinkime lapkr. 16 d., sekmadienį, Ateitininkų namuose Lemonte. Pradžią 12:30 val. p.p. Baigsis 2:00 val. p.p. Prašome narius dalyvauti pilnom uniformom, nes bus daroma kuopos bendra nuotrauka. Gruodžio 21 d. kuopa planuoja dalyvauti su tėveliais ateitininkų Kūčiose Jaunimo centre. Norint daugiau informacijos apie Partizano Daumanto kuopos veiklą, skambinkite globėjai Eglei Paulikienei, tel. 985-5579 arba tėvų komiteto pirmininkei Laimai Petrolūnienei, tel. 969-0162.

D.L.

DR. ANTVAS J. BAIKIDĖ
DANTŲ GYDYTOJAS
2555 W. Lincoln Hwy. (Hwy. 30)
Olympia Fields, Ill.
Tel. 768-0033
Valandos pagal susitarimą

DR. RAMUNĖ MACIEJAUSKAS
DANTŲ GYDYTOJA
9356 S. Roberts Road
Hickory Hills
Tel. 598-2131
Valandos pagal susitarimą

Dr. Romualdas Povilaitis
DANTŲ GYDYTOJAS
Tel. 767-7975
5780 Archer Ave.
(6 blokas) vakarus nuo Cicero Ave.)
Valandos pagal susitarimą

DR. LINAS A. SIDRYS
AKIŲ LIGOS, CHIRURGIJA
2636 W. 71st Street
Pirma trečiad. nuo 2 iki 5 v.v.
Ketvirtad. nuo 10 v.v. iki 6 v.v.
Susitarimui skambinti 436-3566

DR. KENNETH J. YERKES
DANTŲ GYDYTOJAS
Pensilvanijos nuolaida
Tilčiai, plokštelės ir bendroji praktika
2659 W. 59 St. Chicago
Tel. 478-2112
Valandos pagal susitarimą

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL.
Subscription Rates: \$53.00, foreign countries \$53.00.
Postmaster: Send address changes to Draugas - 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitatimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėsti, atlymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto	
	metams 1/2 metų 3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Užsienyje	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Kitur - Amerikoje	\$53.00 \$30.00 \$20.00
Savaitinis (Seštad. pried.)	\$30.00 \$19.00

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-1:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija atpažinti straipsnius, nesunaudojotus straipsnius nesaugo. Jus grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos priklauso nuo gavus prašymą.

**GIEDRINKIŲ
SUSIRINKIMAS**

Korporacijos „Giedra“ susirinkimas įvyks Jaunimo centre sekmadienį, lapkričio 2 d., tuoj po 10:15 val. ryto šv. Mišių. Visos giedrininkės kviečiamos dalyvauti.

Kas yra didvyriškumas? Tai dieviškos lemties atspindys žmogaus poelgiuose.

N. Mirski

Kas su skausmu dirba, tas valgyt su malonumu.

Kinų priežodis

DR. VIJAY BAJAJ
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ - VIDAUS LIGOS IR ODOO CHIRURGIJA
(Aukliai nuimami ofisai)
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. 434-5848 (veikia 24 val.)
Pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. - 476-2400
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 1-7; antr. ir penkt. 10-4; šešt. 10-2 val.

Ofs. 735-4477;
Rez. 246-0067; arba 246-6581

DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ - NERVŲ IR EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. - 233-8533
SPECIALYBĖ - AKIŲ LIGOS
3921 W. 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. - 582-0221
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441

DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidaus ir kraujo ligos
Nechirurginis išsiplešusių venų ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road, Tel. 585-2002
Valandos pagal susitarimą
Penkt., antr., ketv. ir penkt.
Reikauti esant atvažiavimui ir į namus.

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
TRADE CENTER BUILDING
9525 So. 79th Avenue, Hickory Hills
Ant 95th St. 1 blokas į rytus nuo Roberts Rd.)
Tel. 598-8101 Val. pagal susitarimą

Tel. RE-1iance 5-1811

DR. WALTER J. KIRSTUK
Lietuvius gydytojas
3925 West 59th Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt.
nuo 12-3 val. popiet ir 5-7 val. vak.
Treč. ir šešt. uždaryta

Tel. ofiso ir buto: OLYmpic 2-4159

DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val. vak.
Išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. IRENA KYRAS
DANTŲ GYDYTOJA
PROSTHODONTICS - karūnėlės, tilčiai, plokštelės ir bendroji praktika
2659 W. 59 St. Chicago
Tel. 478-2112
Valandos pagal susitarimą

DR. IRENA KYRAS
KUDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Ofiso tel. RE 7-1168;
Rezid. 385-4811

Dr. Tumasonio ofisa perėmė
DR. S. LAL
SPECIALYBĖ - VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir ketv. 9-12. Penkt. 11-2

Ofs. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533
DR. FRANCIS MAZEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6.

Tel. 436-7700
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
F.A.C.C.
KARDIOLOGAS
Širdies ligos
6132 S. Kedzie Ave., Chicago
Valandos pagal susitarimą

Namu 584-5527
DR. ROMAS PETKUS
ORTOPEDINĖS LIGOS - CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

Tel. 282-4422

DR. L. O. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir „Contact lenses“
2618 W. 71st St. - Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

Dr. Tumasonio ofisa perėmė

T. RAMA, M.D.
Specialybė - Chirurgija
2454 West 71st Street
Tel. 434-1818 - Rez. 852-0889
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt.
3 iki 7 v.v. Tik susitarus

DR. ANTONAS G. RAZMA
Specialybė - Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
2636 W. 71st St., Chicago, Ill.
Tel. 436-6100
11800 Southwest Highway
Palos Heights, Ill. 60463
(312) 361-0220 (312) 361-0222

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ PUSLĖS IR PROSTATŲ CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 p.p. ir ketv. 2-5 p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Ofiso tel. 776-2880, rez. 448-5545

Edmundas Vižinas, M.D., S.C.
Specialybė - Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austini)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

Ofs. tel. 586-3166; namu 381-3772

DR. PETRAS ŽLOBIA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 3-6; šeštadienis pagal susitarimą

Būrelis jaunimo atstovų Nepaprastoje konferencijoje Toronte. I eil. iš k.: Dalia Polikaitytė, Rasa Tijūnelytė, Daina Skrupskelytė. II eil. - Tadas Freimanas, Tomas Jonys ir Rimas Gaizutis. Nuotr. Rūtos Musonytės

PRASIDEDA MINTYJE IR ŠIRDYJE

Karai, žmonių žudymai, terorizmas visų nekenciami, įvykiai, bet jie taip dažni, kad jais rūpintis niekada neužtenka. Karai sunaikina milijonus žmonių, ilgą metų kūrybos vaisius, sunaikina ir kultūrą, kurią tautos šimtmečiais saugoja. Šiuo metu išsivystęs terorizmas, kai nekaltas žmogus žudo tikrai atkreipti pasaulio dėmesį į neteisingumą, skriaudą ir norą įvykdyti savo sauras užmačias. Šiuo metu nėra saugus pasaulis nuo karų ir terorizmo net ten, kur nenori nei kariauti, nei grobti svetimos žemės ar svertimo turto. Tuo pasižymi ypač Šiaurės Airija, Libanas, palestiniečiai, išvaryti iš savo žemės ir neturį kur galvos pastoviai priglausti.

Dėl tos nelemtos pasaulyje popiežius Jonas Paulius II paskelbė spalio 26 ir 27 maldos už taiką dienomis ir ypatingai maldos Asyžiuje, šv. Pranciškaus gimtiniame mieste. Tomis ar artimomis dienomis susirinkus tie katalikai, bet ir įvairių religijų vadovai, kaip arkiv. Runcie iš Anglijos, Dalai Lama, Tibeto budistų vadas, ortodoksų atstovai ir kiti, kurie pasitiki Aukščiausią Būtybę — Dievui ir nori, kad jis paveiktų žmonių širdis ir protus taikai ir teisingumui, nes taika gali būti tik teisinga, nes prievartinis tyla. O karai, šv. Tėvo Jono Paliava žodžiais tariant, prasideda mintyse, kurios nori ne taikos, o kitų nutildymo, užgrobinų, savo ideologijos prievartinio primetimo.

Maldos už taiką spalio 26 ir 27 dienomis bus ekumeninės, nes jas iš širdies Dievui pareiškė net skirtingų tikybų atstovai, kurie nemato kitos išeities, kaip Dievo įsikūnijimą sutramdyti žmonių blogi elgesyje, pakeisti jų mintis ir gerą, jų širdyse uždegti meilę artimui, kuris laukia ne tik taikos, bet ir teisingumo. Neteisingumas santyki su artimu gimdo skriaudą, o skriauda gimdo kovą, terorizmą, karus ir žudynes.

Taika ir teisingumas pirmiausia turi gimi mintyje ir širdyje, kad kiekvienas žmogus matytų kitame žmoguje brolių ir seserį. Taika nėra tik kapų tyla, tik prievartinis nutildymas, kad žmogus nesiskųstų savo įgytomis iš savo artimo skriaudomis. Taip daro valdžios, kurios nepripažįsta žmogaus asmens kilnumo ir vertės, žmogaus teisę į laisvą gyvenimą, savęs ir savo šeimos aprūpinimą, savo pažiūrų turėjimą, nors jos būtų skirtingos nuo kaimynų ar net nuo valdančių pareigūnų. Prievarta yra nusikaltimas taikai ir teisingumui. Gali žmogus turėti savo skirtingą nuomonę ir netiki visuomeniam gyvenimui vadu ar pranašu, bet jis negali būti prievartaujamas vien dėl to, kad jis yra skirtingo įsitikinimo. Jis pats save išskiria iš valstybės pareigūnų, iš žmonių mokytojų, bet negali būti atimta jo laisvė, negali būti paniekintas jo asmuo, kuris yra nelygstamos vertės.

Už tokią taiką meldžiamasi popiežius ir kiti religijų vadovai, nes jie nori pripažinti laisvę ir teisingumą. Taip pat jie nori, kad pasaulyje įvyktų taika ir teisingumas, teisinga taika ir nuosirdus teisingumas. Popiežius Jonas

Paulius II, kviesdamas visus melstis Asyžiuje, pareiškė kad, „jeigu gali būti taika išlaikyta vieną dieną, gal būt ją bus galima išlaikyti ir toliau“. Reikia nukreipti žmogaus mintis nuo blogio ir priminti jam gerą, kurio reikia žmonijai, kad ji galėtų gyventi laimingai ir teisingu gyvenimu.

Taika yra visuotinis troškimas žmonių, kurie savyje nešiojasi nesugadintą žmoniškumą. Valdžia yra tam, kad taiką išsaugotų, kad žmonės turėtų ramybę, kad jie būtų apsaugoti nuo blogų žmonių, kurių mintys ir širdys neturi savyje žmoniškumo, o tik klaidingą ideologiją ar aplinkos sugadintą prigimtį. Nuodėmė gadina žmogų, dėlto yra blogų žmonių pasaulyje. Taip pat blogos mintys ir netyros širdys, blogi troškimai ir noras valdyti kitus žmones yra taikos ir teisingumo priešai. Dėlto ir kviečiami visi melstis, kad žmonėse atgimtų tikras žmoniškumas ir tikros taikos troškimas.

Chicagoje ir kituose miestuose taip pat atsiliepiama į popiežiaus balsą, kviečiantį už taiką ir už teisingumą melstis. Chicago pranciškoniai, kurie aptarnauja šv. Petro bažnyčią miesto centre, kviečia tomis dienomis dalyvauti šv. Mišiose, kurios bus atšaukiamos už taiką, ir eisenoje, kuri su žvakėmis bus Daley Plazoje ir eis į Chicago šventovę (77 West Washington St.), kurioje bus ekumeninės maldos, prašant pasauliui taikos. Tai rengia ne tik vienuoliai pranciškoniai, bet ir ekumeninis skyrius, kuris rūpinasi, kad visos konfesijos galėtų tarp savęs susikalbėti bent tuose dalykuose, kurie bendri žmogiškiems santykiams.

Pamaldose dalyvauja Chicago arkiv. kardinolas Joseph Bernardinas ir kiti religinių bendruomenių vadovai. Jie visi kartu pirmiausia melstis už taiką, kalbės apie taiką, paieškos priemonių, kaip taiką savo tarpe ir visame pasaulyje geriau įgyvendinti. Tai pastangos, kurios yra sujungtos dieviškoms ir žmogiškoms priemonėms, kad taika būtų tikslas, kurio siektų valstybės, tautos, paskiri žmonės ir religinių bendruomenių nariai. Religijų vadovai lengviau tarp savęs susikalba ir taikos klausimais, bet nariai ne visuomet sugeba pasiekti savo vadovų raginimus ir norais taika įgyvendinti.

Taikos dienos nėra politinis siekimas, nors kviečiami ir paskirų valstybių politikai, nuo kurių priklauso susitaikymas, pasitikejimas, žmonių apsauga, ypač šiame atominame amžiuje. Neseniai išleistas iš Sovietų Sąjungos ilgai sunkiųjų darbų stovyklose laikytas Juri Orlovas yra pasakęs, kad geriau mirti sava mirtimi, negu nuo atominių bombų. Prašant Dievo taikos, reikia prašyti, kad jis apsaugotų tautas ir valstybes nuo atominės grėsmės, visiško savęs susinaikinimo. Už tikrąją taiką bus meldžiamasi Asyžiuje, taikaus šv. Pranciškaus gimtiniame mieste, be baimės bus meldžiamasi ir visose bažnyčiose ir šventovėse. Už tokią taiką turi melstis ir jos trokšti kiekvienas krikščionis.

Pr. Gr.

RELIGIJOS PERSEKIOJIMAS SOV. SĄJUNGOJ

Seselės Gloria Coleman vadovaujamo specialaus komiteto iniciatyva rugsėjo 25 Philadelphiaje buvo sukurta gana plačios apimties konferencija. Jos tikslas — pagvilinti dabartinę tikinčiųjų padėtį Sovietų Sąjungoje. Daugumą dalyvių (jų buvo per 140) sudarė ukrainiečiai ir žydai. Jų tarpe buvo matyti apie 10 lietuvių, iš kurių pusė buvo aktyviai įsijungusi į konferencijos organizavimą ir jos programos atlikimą. Iš konferencijoje dalyvaujančių seselių, kunigų bei rabinų buvo aišku, kad tai ekumeninis parengimas. Pradedant iškilmingus pietus, kun. Ketonas Sakaluskas, šv. Andriejaus parapijos klebonas, perskaitė ilgą invokaciją, kurioje prašė Visagali nepamiršti komunistinėje priešpadoje kenčiančių brolių bei sesių. Pietų metu, sėdint prie tautybėmis mišrių stalų, buvo gera proga su jais paliesti įvairias temas.

Philadelphia burmistras atsiųstojė proklamaciją stipriai pabrėžė, kad ir šiuo metu Sov. Sąjungoje nesiliauja tikinčiųjų, ypač krikščionių ir žydų, persekiojimas. Šia proklamacija rugsėjo 25, ketvirtadienis, Philadelphiaje buvo paskelbta laisvės diena.

Pagrindinis konferencijos kalbėtojas buvo ambasadorius Michael Novak, trijų JAV prezidentų administracijų — Fordo, Carterio ir Reagano — aukštas pareigūnas žmogaus teisių reikalams. 1981 ir 1982 m. jis buvo Amerikos ambasadorius prie Jungtinių Tautų komisijos žmogaus teisių reikalams Ženevoje. Dabar jis yra pirmininkas JAV delegacijos, dalyvaujančios Europoje ekspertų konferencijose, svarstant Helsinkio sutarties prasizengimus.

Paskaitininkas pabrėžė, kad dauguma Helsinkio akto signatarų buvo Biblijos žmonės, atstovaujantys kraštams, tikintiesiems ir Dievą. Tik apie pusztuzintis atstovavo ateistinėms šalims. Jų tarpe buvo ir sovietai. Teistai buvo pasiryžę nuosirdžiai vykdyti visus Helsinkio akte numatytus įsipareigojimus, o ateistai, vadovaujami sovietu, dar prieš sutarties pasirašymą galvojo kaip juos apgauti. Netrukus paaiškėjo jų klaida ir prasidėjo aršūs konfliktai tarp Rytų ir Vakarų, kurie ir po 11 m. nėra sumažėję. Helsinkio grupių narius, primenantius sutarties nesilaikymą, sovietai vadina kriminalistais ir žiauriai baudžia.

Kalbėtojas pastebėjo, kad į valdžią atėjęs Gorbačiovas s.m. vasario mėn. 27-tame komunistų partijos suvažiavime pareiškė, jog

BRONIUS VAŠKAITIS

leista atvykti į Lietuvą. Daugiau išmiršta kunigų, negu komunistinė valdžia leidžia paruošti naujų. Paminėjo, jog Lietuvoje pogrindyje leidžiama per 50 leidinių.

G. Damuštė mums žinomus dalykus iškelė naujaj šviesoj Jos gražia forma atskleisti faktai sveitintaučiams padarė gilų įspūdį. Trumpą žodį tarė dr. Nina Srokata-Karavansky, buvusi ilgametė sąžinės kalinė. Ortodoksė Vadim Scheglov, krikščionių žmogaus teisių komiteto narė, pastebėjo, jog Sovietų imperijoj yra 128 etninės grupės, kurias komunistiniam režimui sunku kontroliuoti, ypač religinių atžvilgiu. Ortodoksų Bažnyčia yra visiškai pajungta valdžios užmačioms bei jos propagandai. Jau seminarijų klierikai nuteikiami, kad jie turi būti lojalūs režimui ir ateistams, kurių religija, anot kalbėtojos, yra komunizmas, o jų dievas — Leninas.

Joseph Dorfman, Moldavijoj gimęs žydas, vaizdžiai nupasakojo, kas ten dėjosi, kai 1940 m. įsibrovė sovietai. Neteko stebėtis, kad įvykių raida buvo visiškai analogiška Lietuvoje vykusiems. Diskusijų moderator buvo Terešė Gečienė, Philadelphiajos LB apylinkės pirmininkė. Po ilgų kalbų žmogus buvo jau kiek pavargęs ir jos buvo gana trumpos. Klausytojų dėmesį atkreipė vieno dalyvio pareiškimas, kad kadaise Romoje įvykusiam katalikų aktyvistų uždarame susirinkime buvo kunigas, kuris prisipažino, jog kartu buvęs ir kagebistas. Prašė padėti pakeisti pavardę, vietovę, kad vėl galėtų ištikimai tarnauti Dievui.

Konferencija buvo baigta rabino David Wortman maldą. Po to dalyviams buvo išdalintos kortelės su įrašu, reikalaujančiu, kad Gorbačiovas paleistų šėis sąžinės kalinius: du ukrainiečius, du žydus ir du lietuvius (Viktoria Petkų ir kun. Alfonsą Svarinską). Pasirašius, kortelės buvo surinktos ir jos bus pasiųstos į Kremlį. Be to, kiekvienas gavo lietuvių, ukrainiečių, žydų politinių kalinių sąrašus su adresais. Prašoma, kad jiems būtų siunčiami laišukai, ypač švenčių metu. Lietuvių sąrašė yra aštuoni asmenys, su trumpomis biografinėmis žiniomis. Būtų gera padaryti visų mūsų kalinių sąrašą ir jį paskelbti spaudoje. Tada, artėjant Kalėdoms ir Naujajiem metams, koncentracijos lagerių įstaigos būtų užverstos daugybė kortelių bei laiškų. Tai būtų šioks toks įrodymas, kad ir mes savo žmonėmis rūpinamės.

leista atvykti į Lietuvą. Daugiau išmiršta kunigų, negu komunistinė valdžia leidžia paruošti naujų. Paminėjo, jog Lietuvoje pogrindyje leidžiama per 50 leidinių.

G. Damuštė mums žinomus dalykus iškelė naujaj šviesoj Jos gražia forma atskleisti faktai sveitintaučiams padarė gilų įspūdį. Trumpą žodį tarė dr. Nina Srokata-Karavansky, buvusi ilgametė sąžinės kalinė. Ortodoksė Vadim Scheglov, krikščionių žmogaus teisių komiteto narė, pastebėjo, jog Sovietų imperijoj yra 128 etninės grupės, kurias komunistiniam režimui sunku kontroliuoti, ypač religinių atžvilgiu. Ortodoksų Bažnyčia yra visiškai pajungta valdžios užmačioms bei jos propagandai. Jau seminarijų klierikai nuteikiami, kad jie turi būti lojalūs režimui ir ateistams, kurių religija, anot kalbėtojos, yra komunizmas, o jų dievas — Leninas.

Joseph Dorfman, Moldavijoj gimęs žydas, vaizdžiai nupasakojo, kas ten dėjosi, kai 1940 m. įsibrovė sovietai. Neteko stebėtis, kad įvykių raida buvo visiškai analogiška Lietuvoje vykusiems. Diskusijų moderator buvo Terešė Gečienė, Philadelphiajos LB apylinkės pirmininkė. Po ilgų kalbų žmogus buvo jau kiek pavargęs ir jos buvo gana trumpos. Klausytojų dėmesį atkreipė vieno dalyvio pareiškimas, kad kadaise Romoje įvykusiam katalikų aktyvistų uždarame susirinkime buvo kunigas, kuris prisipažino, jog kartu buvęs ir kagebistas. Prašė padėti pakeisti pavardę, vietovę, kad vėl galėtų ištikimai tarnauti Dievui.

Konferencija buvo baigta rabino David Wortman maldą. Po to dalyviams buvo išdalintos kortelės su įrašu, reikalaujančiu, kad Gorbačiovas paleistų šėis sąžinės kalinius: du ukrainiečius, du žydus ir du lietuvius (Viktoria Petkų ir kun. Alfonsą Svarinską). Pasirašius, kortelės buvo surinktos ir jos bus pasiųstos į Kremlį. Be to, kiekvienas gavo lietuvių, ukrainiečių, žydų politinių kalinių sąrašus su adresais. Prašoma, kad jiems būtų siunčiami laišukai, ypač švenčių metu. Lietuvių sąrašė yra aštuoni asmenys, su trumpomis biografinėmis žiniomis. Būtų gera padaryti visų mūsų kalinių sąrašą ir jį paskelbti spaudoje. Tada, artėjant Kalėdoms ir Naujajiem metams, koncentracijos lagerių įstaigos būtų užverstos daugybė kortelių bei laiškų. Tai būtų šioks toks įrodymas, kad ir mes savo žmonėmis rūpinamės.

Rimties valandėlei

KODĖL TIK ŽMOGUS GALI KALBĖTI?

Kadangi gyvuliai neturi abstraktinių sąvokų, jie nemo-ka kalbėti, nors ir turi tam fizinės sąlygas. Mokslininkai anatomai Rabaud ir Boutan įrodė, kad žmogaus anatominė kalbos organų sandara nėra daug skirtinga nuo gyvulių gerklės organų. Taigi negalima sakyti, kad gyvuliai nekalba dėl to, kad jie neturi kalbos organų.

Taip pat ir nervų centras, kuris tvarko kalbą, nesunkūs gyvuliuose ir žmonėse. Taigi anatominiu požiūriu kalbos galimybė nėra rezervuota išimtinai tik žmogui. O tačiau beždžionės ne tik nekalba, bet ir mechanškai išdresiruotos nepajėgia pasisavinti atskirų skiemėnų ir juos sujungti į žodį. Mokslininkai yra padarę daug bandymų, norėdami išmokyti beždžiones kalbėti.

Mokymas vyko taip. Buvo kartojami tam tikri skiemėnys, kurie nesunkūs beždžionių vartojamiems garsams, ir drauge padodomas maistas. Beždžionės išmokdavo tarti tam tikrą garsą, kai matydavo, kad su juo surištas maistas. Bet bandytojams nepavyko išgauti garsus (skiemėnis), kai beždžionės nematydavo maisto. Tas rodo, kaip yra pastebėjęs Montpelier, kad polinkis jungti regimą dalyką su savo balsu, nors ir gyvulišku, kaip tai daro pvz. papugos, nėra sąmoningas. Iš visų tokių bandymų gaunasi viena išvada: gyvuliai nesugeba protauti, neturi abstraktinių sąvokų. Jei jie visa tai turėtų, galėtų suprasti žodžio vertę ir naudą, žodį panaudotų kaip simbolį, kaip išraišką savo protinio suvokimo. Jei jie to nepadarė, reiškia nesupranta žodžio vertės, jo reikšmės. Taigi yra tam tikri bepročiai tikra to žodžio prasme.

Kas kita yra su žmogumi. Jis, nors ir nepalankiose sąlygose, suvokia žodžio prasmę, kitaip tariant, ką žodis reiškia, ir taip gali bendrauti su sau panašiu būtybių pasauliu. Tie, kurie neigia, kad žodis, kalba yra žmogaus dvasinės

Konferencija buvo įdomi tuo, kad ji vienon vieton suvedė trijų, labiausiai nuo komunistinio režimo nukentėjusių tautų žmones. Išsivysčius artimam bendradarbiavimui, ateityje galėtų susidaryti potenciali jėga prieš komunistų suktas užmačias, vykdančias Helsinkio sutartį.

savybės — proto apraiška, sako, kad žmogus kalbos išmoka iš kitų žmonių (savo tėvų) ir paskui pamažu suriša žodžius su sąvokomis. Tokiems atsakymas gali būti mokslininko Blondel knygoje „La pensee“ paduotas pavyzdys — mergaitė Maria Heurtin, kuri gimė kurčia, nebylė, akla. Ji neturėjo jokių priemonių bendrauti su išoriniu pasauliu ir augo sąmonės tamsybėse. Atrodė lyg pamišusi ir kartais rodė įniršio ženklų. Jau buvo paauglė, kada ją patalpino į Larnay nenormalių vaikų prieglaudą — ligoninę.

Viena labai išmintinga vienuolė Margarita emė globoti mergaitę. Ji norėjo būtinai ją ištraukti iš dvasinės tamsos. Bet kaip tai padaryti, kada mergaitė nemato, negirdi, nekalba? Vienuolė Margarita turėjo tam tikrą nujautimą. Ji pastebėjo, kad nelaimingoji mergaitė mėgsta dramblio kaulo daiktus, kuriuos paliesdama ji pergyvendavo švelnus glamonėjimo jausmą. Vienuolė atima iš mergaitės rankų turimą švelnų daiktą. Mergaitė reaguoją tam tikrais gestais, kurie rodo jos nepasitenkinimą. Tada vienuolė greitai grąžina daiktą. Jei tad anos mergaitės sieloje supratimo šviesa yra užgesusi ir likęs tik palietimo jausmas, mergaitės reakcija, kai jai daiktas atimamas ir grąžinamas, padidina jos supratimą ryšio, kuris yra tarp turimo ir atimamo daikto.

Dar daugiau Mergaitė norėdama turėti savo mėgiamą daiktą, pakartoja savo nepasitenkinimo apraiškas. Reiškia, joje yra abstraktinis supratimas, kuris ima reikštis jos elgesiu, kai turi ar neturi mėgstamą daiktą. Mergaitė emė suprasti, koks yra ryšys tarp daikto ir jos elgesio. Taip jos protinė tamsa pradėjo blaivytis. Gavosi kontaktas su išoriniu pasauliu. Mergaitė simboline palietimo kalba išmoko daug dalykų. Ji suvokė religijos, moralės, estetikos ir metafizikos sąvokas. Jos apsnūdusi dvasia atsivėrė kultūriniam gyvenimui.

J. V.

Žmonės ir žmoniškus dalykus reikia pažinti, kad juos mylėtume; Dievą ir dieviškus dalykus reikia pamilti, kad juos pažintume.

Bl. Pascal

TEN, KUR LAISVĖ GIMĖ VINCAS ŠALČIŪNAS

2

Ledynų masė, kuri buvo padengusi visą šiaurės pusrutulį prieš kelias dešimtis tūkstančių metų, paliko gilius pėdsakus ir N. Anglijos žemėje. Palengva tirpdami, tie ledynai slinko link Atlanto, savo neapsakomu svoriu griudami kalnus, lygindami duobas, išrausdami milžiniškus ravus, trupindami uolas ir suversdami jų didžiulius luitus, viens ant kito. Tas procesas paliko N. Anglijos pietinį pajūrį kitoki, negu kitur. Ne tik jis uolingas, bet ir ledynų paliktuos ravuosi giliai į sausumą įsiterpia ilgi jūros liežuviai. Dažnai jie tampa stambių, trumpų upių žiotimis ir sudaro saugius uostus laivams.

Ledynams prieš 10-12 tūkst. metų ištirpus, žemės veidas emė keistis. Ant uolų susidarė plonas dirvožemio sluoksnis davė pradžia augmenijai. Kalvos ir kalnai (o jų čia yra beveik visur) apaugę ažuolais, liekais, liepomis, uosiais, šermukšniais, beržais ir spygliuočiais. Net ir vasarą visa tai sudaro rojus vaizdą, bet rudenį, kada lapai pakeičia savo pigmentą, kalnai virsta geltonos, rusvos, raudonos, žalios ir kitokių spalvų deriniu, lyg kokioj pasakoj! Gaila, kad čia nesame 5-6 savaites vėliau tuo reginiu grožėtis.

Vilija keliautoją ir pakenciamas vasaros klimatas, kuris labai priartėja prie Lietuvoje įprastojo. Žinoma, tarp kalnų pasitaiko ir karštų dienų, bet aukštumose ir pajūryje — daug vėsia. Nors dar tik rugpjūtis, bet kartais buvo visai pravaru vilkėti megztuką. Dėl šaltoko vandens, paplūdimiuose mažai kas maudosi. Daugiausia tik vaikšto, arba

saulinai. Užtai pajūrio miesteliai yra kimšte prikimšti vasarotojų iš viso rytinio pakraščio, ypač iš New Yorko. Kadangi kalnuose ir pajūryje netrūksta lietaus, medžiai, krūmai ir laukinės gėlės žaliuoja tokia gražia, gyvybės pilna spalva, kokią New Jersey valstijoj tekdavo matyti tik birželio mėnesi. Bet to žalumo amžius čia trumpesnis. Jau ir dabar vietomis matėme lapų spalvos keitimosi žymes.

Turiu prisipažinti, kad mane vilioja pamatyti ir tas vietas, kur prasidėjo Amerikos revoliucija, išauginusi jos Nepriklausomybę. 17-to amžiaus pradžioje čia įsikūrė ir įsigalėjo puritonai pasižymėjo savo konservatyviškumu ir neapykanta kitoms religijoms. Pagaliau britai atšaukė šiai nedraugiškai kolonijai anksčiau išduotą valdymosi chartą ir įsteigė N. Anglijos dominiją. Tai tik didino kolonistų nepasitenkinimą, dėl kurio anglai panaudojo naujas represijas: uždėjo muitus ant kolonistų importuojamų prekių ir suvaržė, o vėliau ir visai sustabdė prekybą su neklausnia kolonija. Tos priemonės privedė prie riaušių Bostone ir kitur. Net susiorganizavo ginkluoti pasipriešinimo vienietai, vadinami „minutinkais“ (Minutemen), kurie pasipriešino britų kariuomenei prie Lexingtono ir Concordo 1775 m. Nors būta nepasitenkinimo ir kitose kolonijose, tačiau N. Anglijos puritoniskas charakteris davė revoliucijai pradžią.

N. Anglijos kolonistai ne tik pasižymėjo savarankiškumu, bet ir nepaprastu uolumu bei išradinimą. Gana greitai jie išvystė žemės ūkį, banginių žvejybą, laivų statybą, laivininkystę ir vandens energijos panaudojimą, kas vedė į pramonės išsiplėtimą čia ir kitur. Tos jų savybės padėjo pakelti gyvenimo lygį, kas ir dabar ryškiai pastebima. Kontraste su litomis rytų pakraščio valstijomis čia tempas yra lėtesnis. Kelias judėjimas nedidelis, išskyrus tik kurortuose. Atrodo, kad čia niekas niekur

neskuba, ko negalima pasakyti, pavyzdžiui, apie New Yorko ar New Jersey gyventojus. Tos visos savybės ir N. Anglijos gamtos žavesys vasarą vilioja turistus. Nors ir žiemą gražu, bet čia jos praleisti nenorėčiau turbūt dėl to, kad daug čia esu patyręs jaunystėje, kai reikdavo per pusnyčius 5 km klampoti į mokyklą.

Kennebunkporto link

Rugpjūčio 5 d. mudu su žmona iš Floridos pajudam Kennebunkporto linkui. 1-95 greitkelis tiesiasi per Floridos miškus, perbėga per Jacksonville miestą ir perskiria Georgia valstijos pelkes. Viskas kelio šalimais gražiai žaliuoja, bet vaizdas pasikeičia Carolinas privažiavus. Kelis mėnesius trukusi sausara išdegino nežaungisius kukurūzus. Juoduoją istiši jų laukai ir neseniai iškritęs lietus juos atgaivinti jau nepajėgia. Tik pakelės žolė atsigavusi, o vietomis net galima pjauti.

Kiek palisėje New Jersey, važiuojam toliau. Prasigrūdė pro New Yorką ir pasiekė Connecticut valstiją, kiek nustembam, kad niekas kelio mokesčių nerenka ir judėjimo nesustabdo, kaip anksčiau būdavo. 1-95 kelias, bėgdamas miškuota lyguma, idomu nesukelia, kol jis pasuka link pajūrio arba miestuose iškyla virš stogų. Tada matai ir miestų veidą. Vienas iš jų yra Bridgeportas (įsteigtas 1639 m.), kuris išaugęs į 145 tūkst. gyventojų didmiestį. Pradžioje buvęs tik banginių žvejybos uostas, geizinkelij čia pravedus, tapo gamybinu centru. Šiandien Bridgeportas jau yra vadinamas Connecticuto „pramonės sostine“. Jis man įdomus ir tuo, kad čia buvo įsikūrusi tvirta ankstesnės lietuvių emigracijos kolonija, su tūkstančiais lietuvių, susibūrusių apie šv. Jurgio parapiją. Pokario metais čia atvyko ir nedidelis skaičius naujųjų ateivių.

(Bus daugiau)

Skolinkis vargą, jei tai tavo būdas, bet neskolink jo savo kaimynui.

Rudyard Kipling

Jeigu darbas nebūtų reikalingas pragyvenimui, tai jis vis tiek būtų būtinas mūsų laimei.

S. Johnson

HORIZONTALAI

KEIČIASI MŪSU
GRETOS

Jei Chicagoje ir kituose didesniuose lietuvių telkiniuose JAV, Kanadoje ir kitose šalyse lietuvių gretos retėja, vieniems iškeliaujant į amžinybę, kitiems į šiltesnius kraštus, tai sostinėje Washingtone, sakyčiau, gretos keičiasi arba jaunėja. Nemažai jaunesnių lietuvių, baigusiu universitetus, čia gauna vienokias ar kitokias valdžios tarnybas ar atsikelia į Washingtoną, kur lietuvių bendruomenė yra, palyginti, jauno atspalvio. Kai kurie pasitraukę į pensiją, išsikelia į ramesnes vietas. O pasitaiko ir tokių valdžios tarnautojų, kurie perkeliama į įvairių valdžios žinybų centrus, naujai steigiamus toli nuo sostinės.

Taip rugpjūčio mėnesio pradžioje į Hartfordą, Connecticut valstijoje, persikėlė per 20 metų paštų žinyboje Washingtono dirbęs žymus bendruomenininkas ir visuomenininkas Algimantas Gureckas, buvęs labai populiarus Washingtono asmuo. Persikėlimas nebūna toks greitas ir lengvas, nes reikia parduoti namus, o tai nevyksta taip greitai. Todėl ir A. Gureckas per tuos beveik tris mėnesius kiekvieną savaitę galį iš Hartfordo atvažiuodavo į Washingtoną pas savo šeimą ne tik aplankyti, bet ir padėti galutinai sutvarkyti namų pardavimo kartais painokus reikalus.

Pagaliau čionykščius namus pardavus ir nusipirkęs kitą Hartforde, spalio 11 d. vakare Gureckas artimiausiu draugui Virginijos Gureckienės sesėms Aldonos Aistienės namuose kartu su Aldona suruošė išleistas Virginijai ir Algimantui Gureckams. Svečių tarpe, be kitų, dalyvavo ir šiuo metu Lietuvos atstovo Washingtono pareigas laikinai einantis Lietuvos atstovas Vatikane Stasys Lozoraitis. Atominių mokslų profesorius Marylando universitete dr. Kazimieras Almenai tarus eiliuotą atsisveikinimo žodį, Gureckams buvo įteikta bendra dovana — rytiniam pakraštyje gyvenančios Saulės Šatienės rankų darbo kūrinyje. Algimantas Gureckas atsisveikindamas kvietė savo bičiulius pravažiuojant pro Hartfordą neužmiršti jų aplankyti. Daugelis Washingtono ir apylinkių lietuvių Virginijai ir Algimantui Gureckams buvo artimi draugai.

Ta proga teko pasikalbėti ir su Aldona Aistiene, kurios vyro poeto Jono Aisčio raštų pirmasis tomas, apimantis neužmirštamą Jono Aisčio poeziją, jau beveik paruoštas. Po to bus ir kiti tomai. Šių raštų, kurių išleidimui mecenatės palikta stambi auka yra lietuvių fondo žinioje, pasirodymo jau seniai laukiama.

SKAUTĖS
ATSISVEIKINO

Washingtono ir apylinkės gyvenančios vyresnės skautės yra susibūrusios į „Židinių“ vienetą „Židinių“ priklausant apie 50 vyresniųjų skautėlių, kurios, be savo sueigų bei įvairių tarpusavio susibūrimų, daug prisideda ruošiant tradicines Kaziuko mugę ir kitas skautų šventes.

Sekmadienio, rugsėjo 22 d., giedrią popietę „Židinių“ savo šeimų nariais susirinko į Ramutės ir Aloyzo Aisčių sodybą, iškilusią gražiam kalnelyje, Bethesda priemiestyje, atsisveikinti su valdžia sesė skautininkė Regina Petrutienė. Reginos vyras Alfonsas Petrutis, buvęs „Amerikos Balso“ lietuvių tarnybos viršininkas, į pasi-

ją pasitraukė balandžio mėn. pradžioje ir tada su juo specialiai suruoštų vaišių metu deramai atsisveikino „AB“ lietuvių tarnybos nariai bei aukštesni tos įstaigos pareigūnai. Netrukus Petručių namus aplankė dukrelės Mildos mirtis, po to sekė komplikacijos su namų pardavimu, nors Cape Cade prie Atlanto vandenyno jų jau senokai laukia naujoji gyvenamoji vieta. Todėl ir jų išvykimas į ramų poilsį Atlanto vandenyno pakrastyje ilgiau nusitęsė.

„Židinių“ atsisveikinimas su savo veiklia sesė buvo skautiškai nuoširdus ir kartu įspūdingas. Apie 50 susirinkusių skautėlių su savo vyrais dainavo skautiškas dainas, įteikė dovanas sesėi Reginei, o skautininkė Nijolė Griniene, atsisveikindama visų susirinkusių vardu, pabrėžė, kad Regina buvo puiki būrelio narė, darbšti skautė, maloni moteris ir draugiškumo įsikūnijimas. „Sunku bus įsivaizduoti Washingtoną be sesės Reginos“, pastebėjo sesė Nijolė Griniene, baigdama atsisveikinimo žodį.

Po oficialaus atsisveikinimo susėdome erdviame kieme prie stalų užkandžiu. Rugsėjo saulės gana šiltuose spinduliuose besikalbėdami stebėjome, kaip ten žemai pakalnėje už medžių bėga sostinė diržu apjuosias greitkelis ir juo be perstojo dieną naktį rieda šimtai tūkstančių automobilių. Šios galingos šalies sostinė yra ne tik visos Amerikos, bet ir viso pasaulio centras. Čia atstovaujama kiekvienam JAV kampeliui ir beveik kiekvienai visame žemės rutulyje egzistuojančiai valstybei. Čia valdžios įstaigose dirba ir plačiai po sostinę bei apylinkes išsimėtę lietuvių būrys. Jų gretos keičiasi. Apie naujai atvykusius į sostinę užsiminsime kuria nors kita proga.

AR KAM ŽINOMI
TOKIE ĮVYKIAI?

Sostinės gyventojams retkartais tenka pergyventi tokius įvykius, kurie kituose miestuose gal visai nežinomi. Būtent, kad turtingoji JAV valdžia pritrūksta pinigų savo įstaigų funkcionavimui. Taip įvyko š.m. spalio 17 d. Radijas, televizija, o vėliau ir dienraščiai pranešė, kad tą dieną nuo pietų namo be užmokescio Washingtono paleidžiama 350,000 valdžios tarnautojų, kurių pareigos nėra gyvybiškai svarbios.

Tai paskelbus, staiga vidudienį keleviais užsikišo traukiniai, autobusai, o gatvės ir keliai — automobiliais. Toks chaosas kilo, nes kelioms valandoms „bankrutavo“ krašto valdžia. Tačiau pavakare gauta žinia, kad Kongresas pagaliau patvir-

Lietuvos Dukterų draugijos Los Angeles skyriaus susirinkimo dalyvės aptaria veiklos planus. Nuotr. V. Gylis

LIETUVIAI CALIFORNIOJE

LIETUVOS DUKTERŲ
DRAUGIJOS
SUSIRINKIMAS

Lietuvos Dukterų draugijos Los Angeles skyriaus susirinkimas įvyko spalio 12 d., Šv. Kazimiero parapijos patalpose. Buvo aptarti būsimajam renginiui pasirošimo darbai, gausios šalpos reikalai, pasidžiaugta gražiais atsiliepimais apie vasaramečio gegužinę, kurios pasisekimą nulėmė geras maistas ir skoningai pravesta madų paroda. Pasidžiaugta iš gegužinės ir aukotojų gautomis pajamomis. Padėkota aukotojams, joms, o taip pat ir modeliuotojoms (kurių daugumą sudarė dramos sambūrio aktorės) ir jų vadovei Sigutei Mikutaitytei. Išreikšta padėka ir vyriausiajai šeiminkinkei Antaninai Uldukienei ir jos talkininkėms, baro tvarkytojams ir muzikos operatoriumi Kęstui Uldukiui. Aptarti ir kiti einamieji reikalai.

KITAS BALSAS APIE
LAPINSKŲ KONCERTĄ

Akademinis skautų sąjūdis padarė gerą Los Angeles

tino biudžetą 1987 fiskaliniams metams ir valdžios įstaigos, nors ir su apkarpytu biudžetu, turės iš ko operuoti.

Panašius žaidimus Kongresas buvo padaręs 1981 ir 1984 metais. Kartu tai ir žinia, koks galingas yra šios šalies Kongresas, kurio narius renka visi piliečiai.

Mes lietuviai kartais laukiame pagalbos iš savo valstijų senatorių bei Atstovų rūmų narių JAV Kongrese. Tačiau nepamirškime, kad kiekvienas iš jų žino, kiek apytikriai lietuvių už juos balsavo. Pagal balsavimo procentą ir tikėmės iš jų atitinkamos paramos lietuviškiems reikalams.

tembras; kūrinius atliko pagal jų charakteringą nuotaiką. Ypač jaudinančiai nuskambėjo „Rauda“ (žodž. K. Bradūno) iš „Dux - Magnus“.

Aras Lapinskas — smuikininkas, nors nedrausios dar laikysenos scenoje, bet pasižymi muzikine disciplina, tikslu kūrinių atlikimu (solo ir su soliste). Negalima norėti iš 14 m. jaunuolio, kad jis sceniškai įsigyventų į kūrinių; užtenka jo smuiką apvaldančių pastangų. Reikia tikėtis, kad iš jo išgaus puikus interpretatorius — instrumentalistas. Tokioms viltims jis duoda pagrindo. Sėkmės visiems Lapinskams!

Programos pravedėjas inž. Leškus pasižymėjo santūrumu ir labai gražia lietuvių kalba.

A.R.

OPERŲ IŠTRAUKŲ
KONCERTAS

Lietuvos Dukterų draugija lapkričio 16 d., sekmadienį, tuoj po pamaldų Šv. Kazimiero parapijos salėje rengia operų ištraukų koncertą. Koncertą atliks grupė pajėgių solistų, visada talentingai prisidedančių prie vietinės kultūrinės veiklos. Po koncerto bus patiekti šilti šventadieniški pietūs.

St. Pautienienė

Darbdavys niekada negali darbininkams užkrauti darbo, kuris prašotų jų jėgas, ar naudoti juos darbams, kurie netinka jų lyčiai ar amžiui. Jo didžioji ir pagrindinė pareiga yra kiekvienam duoti tai, kas teisinga.

Leonas XIII

LIETUVOS AIDAI

Veda KAZĖ BRAZDŽIONYTĖ
Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio,
8:30-9:00 v. vakaro.
Visos laidos iš WCEV stoties
1450 AM banga.

Adresas: 6955 So. Campbell Ave., Chicago, IL
60629. Telefonas: (312) 778-5374.

NAUJAS ŠVENTASIS

Popiežius Jonas Paulius II šventųjų garbe iškilmingai apvainikavo prieš tris šimtmečius gyvenusį kardinolą Juozapą Mariją Tomasi, kurį palaimintuoju buvo paskelbęs popiežius Pijus VII praėjusio šimtmečio pradžioje. Šv. Juozapas Marija Tomasi gimė 1649 metais Lempeduzos kunigaikščio šeimoje. Gavo visą galimą ano meto išmokslinimą ir buvo skiriamas tarnybai kunigaikščių ir karalių rūmuose. Bet jaunas Juozapas Marija savo gyvenimą pasuko visai kitu keliu. Būdamas septyniolikos metų įstojo į teatinę vienuoliją. Studijavo klasikinės graikų ir lotynų kalbas ir 1673 metais Romoje buvo išventintas kunigu. Savo gyvenimą skyrė antikinių kalbų ir antikinės krikščioniškosios literatūros studijom. Jo rūpesčiu buvo parengti ir išleisti Šv. Rašto, Bažnyčios Tėvų ir liturginės literatūros kritiški leidimai, kurie sudaro daug storų tomų. Buvo plačiai pagarsėjęs kaip mokslininkas — antikinės

krikščionių literatūros tyrinėtojas. Kelios Mokslo akademijos, tarp jų Švedijos ir Romos, didžiavosi jį turėdamos savo narių tarpe. Romos žydų sinagogos vyriausias rabinas Mose Cave kunigo Tomasi įtakoje atsivertė į katalikų tikėjimą. Nors buvo labai pageidaujamas mokslininkų ir kilmingųjų žmonių draugijoje, kun. Tomasi mieliau bendravo su paprastais liaudies žmonėmis, rūpinosi jų švietimu ir kultūrine pažanga, rašė jiems religinio turinio knygas. Visiem buvo šviesus kuklumo, maldingumo, asketiško gyvenimo, paslaugumo, vargšų meilės pavyzdys. Iš paklusnumo popiežiui priėmė kardinolo garbę. Mirė 1713 metais. Tuoj po mirties pradėjo garsėti stebuklais.

Teisingumo supratimas žmoguje padaro demokratiją galima, tačiau linkimas prie neteisingumo daro demokratiją būtina.

R. Niebuhr

ŠUOLIS
PIRMŲ!

KASA

Atsidarykite
ČEKŲ SAŠKAITĄ KASOJE!

2615 West 71st Street, Chicago, IL 737-2110
1445 So. 50th Avenue, Cicero, IL 656-2201

KALĖDINĖS DOVANOS
GININĖMS LIETUVOJE

Dabar vėl galima paremti savo gimines pasiūcijiant jiems pagaldaujamų dovanų.

Muitą turi sumokėti patys siuntinių gavėjai.

Siūlome šiuos praktiškus siuntinius, kurie yra siunčiami oro paštu ir pasiekia gavėjus per trumpą laiką.

Siuntinys No. 10. — 1986.

„Adidas“ firmos sportinis kostiumas, velvetinės džinsinės kelnės, vyriški išeiniai marškiniai, puiki bliuskutė. Siuntinio kaina — \$150.00.

Siuntinys No. 11 — 1986.

Sportinio tipo striukė — bliusonas, „Adidas“ firmos sportiniai batai, vyriškas arba moteriškas nertinis, nailoninė arba vilnonė skarelė. Siuntinio kaina \$180.00.

Persiunčiame palikimus į Lietuvą praktiškiausiu ir naudingiausiu paveldėtojų būdu.

Dėl smulkesnių informacijų ir įvairių klausimų prašome rašyti:

Z. JURAS,
11 London Lane, Bromley, Kent, BR1 4HB, England.
Telef. 01 460 2592.

Be abejo
jūs geriate
MARTELL.

MARTELL COGNAC
Konjaky pasididžiavimą nuo 1715 metų.

Imported Cognac, 80 proof. The J. & F. Martell & Co., Cognac, France.

Midland Federal
Savings and Loan Association

70 metų aptarnauja lietuvius

Indėliai iki \$100,000.00
Aprausti Federalinės valdžios

MARQUETTE PARK
2657 WEST 69th STREET
925-7400

BRIGHTON PARK
4040 ARCHER AVENUE
254-4470

BRIDGEVIEW
8929 S. HARLEM AVE.
598-9400

SIDABRINĖ PARODA AUKSU ŽĖRI

DRAUGAS, šeštadienis, 1986 m. spalio mėn. 25 d.

5

REDAGUOJA ST. SEMENIENĖ. 6507 TROY ST., CHICAGO, ILL. 60629. TELEF. (312) 925-5988

MARIJA KURAITYTĖ – VARNIENĖ IR JOS PALIKIMAS

D. PETRUTYTĖ

Š. m. rugpjūčio 26 d. suėjo 100 metų nuo Marijos pirmojo gimtadienio, o spalio 10 d. — ketveri metai, kai ji, eidama 97-sius metus, ramiai užmigo amžinuoju miegu, nebesulaukusi puoselėtos svajonės išsipildymo, sugrįžti į nepriklausomą Lietuvą, kaip anais laikais iš Rusijos.

Mirtis užvertė paskutinįjį jos gyvenimo lapą, gyvenimo, kuris nuo pat jos kūdikystės nebuvo pašykstėjęs jai gana sunkių kryželių. Marija, eidama penktuosius gyvenimo metus, neteko mylimos motinos globos ir meilės, nes ji, palikusi vaikus, išėjo į kitus namus. Šitoji žaidžia taip ir liko neužgijusi iki jos mirties.

Ir tolimesnis jos gyvenimas, kiek man žinoma, (išgyvenusiai kartu pusimčių metų), buvo išmargintas sunkiais pergyvenimais. Tačiau ji, lyg poeto Sauerveino eglė prie Šešupelio, liko nepalūžusi, nors, be abejojimo, tatoi paliko negeistinus pėdsakus jos asmenybeje. Vieniems ji atrodė sunkias ir nesugyvenamo būdo, o kiti, matydami jos šviesiasias būdo savybes, ją gerbė, mylėjo ir ieškojo jos draugystės.

Jei M. Varnienė buvo nekanti, šurkšti ir nenulaidi santykiuose su suaugusiais, tai nepaprastai kantri, švelni, užjaučianti su vaikais ir ligoniais. O jau ypatingą kantrybę turėjo su atsilikusiais vaikais.

Marijos svajonė buvo tapti gydytoja, bet baigusi gimnaziją, dėl jauno amžiaus, negalėdama tuojau įstoti į medicinos fakultetą, ji įstojo į ginekologijos institutą, Petrapilyje. 1906 m. baigė institutą, įsigydama akušerės ir gailėstingos sesers profesiją. Tuo laiku miršta jos tėvas — Andrius Kuraitis. Tėvo mirtis ir kiti nelaukti įvykiai pakreipė jos gyvenimo tėkmę į pedagogiką.

Nuo šiol Marija liko ištikima pasirinktai profesijai ir švelniai tėvo ugdytai patriotinei įtaigai, kad Lietuva nusimes rusų jungą ir bus nepriklausoma valstybė, tik reikia dirbti ir aukotis tam tikslui. Tėvas ne tik žodiškai skatindavo vaikus lietuviškon veiklon, bet visuomet savo gražias kalbas įprasmindavo konkrečiais darbais. Jis sudarydavo sąlygas, kad vaikai, pagal savo išgales, galėtų įsijungti į prasmingus tėvynės

Marija Varnienė

darbus.

Vasaros atostogų metu grįžus iš Petrapilio į tėviškę — Bakaičių dvarą (Girkalnio valsčius, Raseinių apskr.), tėvas tuojau įjungdavo vaikus į kaimo žmonių gyvenimą, jų darbus ir rūpesčius. Skatindavo globoti kumečių vaikus, slaugyti sergančius, kalbėti lietuviškai, nes lenkų kalba skverbėsi ir į kaimą. Taip gimė ir slaptoji mokyklėlė piemenukams bei kumečių vaikams Bakaičių dvaro palėpėje. Jai vadovavo Stasė ir Marija Kuraitytės. Ši mokyklėlė sėkmingai veikė 4 vasaras rūpestingai globojama tėvo Andriaus. Tatoi galima laikyti Marijos pedagoginio darbo pradžią.

Nuo jaunų dienų tėvo įskiepytas rūpestingumas artimi ir darbas, sujungtas su lietuviškos idėja, tapo Marijos asmenybės neatskiriama dalimi.

Tėvo mirtis 1906 m. labai giliai sukrėtė Mariją. Ji pasijuto lyg pagrindo netekusi po savo kojomis. Nors dar ir tebeviliojo ją medicinos studijos, bet Apvaizdos jai skirtas kelias buvo kitas. Tas kelias nuvedė ją, vingių vingiais, į priešmokyklinio amžiaus vaikų studijas. O šios pastarosios atvedė ją į „Montessori“.

Nuo 1910-1917 Marija dirbo įvairiose Maskvos Švietimo įstaigose: gimnazijose, pradžios mokyklose, vaikų darželiuose ir su atsilikusiais vaikais. Vasaros metu organizuodavo vaikams aikštes su pedagoginiais žaidimais. Žiemos metu, kad atitrauktų nuo vandalizmo ir kitokių žalingų išdaigų, steigė paaugliams, žėms klubus su prasmingais

užsiėmimais.

Ėmus pasaulyje sklįsti naujoms auklėjimo idėjoms ir Maskvoje buvo pradėti vykdyti tyrinėjimai, ieškant tinkamesnių metodų vaikų auklėjimui. Juos dalyvavo ir Marija Kuraitytė.

1917 m. persikelia į Voronežą. Čia ji paskiriama lietuvių gimnazistų bendrabučio vedėja. Paskelbus Lietuvos Nepriklausomybę, Marija su savo auklėtinėmis, pirmuoju ešalonu grįžta į Vilnių. Čia tuojau įsijungia į švietimo ir visuomeninio darbo barus. Be to, naktimis dirba kaip gailėstingoji sesuo ligoninėje, slaugydama lietuvius karus.

1919 m. Marija Kuraitytė ištekė už dail. Adomo Varnos. Jų santuoką palaimino kan. J. Tuoms-Vaižgantas Šv. Mikalojaus bažnyčioje Vilniuje. Lenkams užėmus Vilnių persikėlė į Kauną.

1927 m. pradėjo dirbti vaikų darželyje, naudodama Fr. Froelelio metodą ir įsigytą patyrimą Maskvoje. 1930 m. baigė 6 mėn. dr. M. Montessori tarptautinius kursus Romoje. Grįžusi, rudenį tuojau atidarė Montessori Vaikų namelius ir įsteigė kursus Montessori auklėjimoje ruošti. 1938 m. buvo gautas leidimas iš Švietimo ministerijos ir bandomai pradžios mokyklai Montessori metodu. Bandydami gerai pasisekus, buvo gautas sutikimas bandomąją Montessori mokyklą pavadinti pavyzdine. Sovietų okupacija viską pavertė niekais.

Vokiečių okupacijos metais dalinai buvo atstatyta pirminė padėtis. Didelė moralinė ir finansinė parama teikė Tėvai Jėzuitai per tėvą S. Rimkevičių, S.J. 1944 m. M. Varnienė su vyru pasitraukė iš Lietuvos ir apsigyveno Vokietijoje, Ravensburge. Tuoj po karo ir čia buvo įsteigusi lietuvių pabėgėlių vaikams, (2,5-10 m. amž.), Montessori mokyklėlę, kurią domėjosi prancūzai ir vokiečiai.

1949 m. atvyko į Chicago. Dvejus metus dirbo šeštadieninė m-kloje prie Šv. Mykolo parapijos. Sekmadieniais skaitė tėvams paskaitas auklėjimo klausimais. Penketa metų dirbo fabrike.

Įsigijus su D. Petrutyte nuosavybę, Marija Varnienė atidarė Montessori vaikų židinėlį. Čia vyko tėvams ir paauglėms mergaitėms paskaitos ir kursai, už ką nebuvo gaunama jokio atlyginimo. Šiuose namuose tėvai rasdavo praktiškų idėjų kaip organizuoti namų aplinką, palankią mažo vaiko poreikiams. Šią vietą (3721 W. 65th St.), patys tėvai buvo pavadinę Motinų centru.

1958 m. M. Varnienė įsteigė Lietuvių Montessori draugiją. Pagrindinis draugijos tikslas buvo stiprinti šeimose tautinį sąmoningumą ir teikti gaires kaip sėkmingai perduoti vaikams lietuvių kalbą, papročius ir dvasines vertybes, kad jos taptų neatskiriama asmenybės dalimi.

Spalio dvyliktą dieną, po pietų, moterys anksti pradėjo rinktis į Jaunimo centro didžiąją salę. Prie įėjimo budėjo trys elegantiškos ponios: Valerija Čepaitienė, Aniceta Mazeikienė ir Marija Salikienė. Jos šypsodamos sutiko viešniais ir nurodė vietas. Viešnios pasiilgusios susitikti ir pasiūlydamos su draugėmis, greitai užpildė visas vietas. Matėsi net ir balkone sėdinčiųjų.

Scena papuošta lyg pasakų karaliaus rūmų kolonomis su sidabro tulpėmis. Tarp jų ir narstė gražios modeliuotojos. Tai Danos Varaneckienės meniniai sugebėjimai.

Ant stalų mažas leidinėlis su modeliuotojų nuotraukomis: Gražina Balūnaitė-Austin, Dalia Bartkienė, Laima Černiūtė, Juzė Ivašauskienė, Kleofa Gaizauskienė, Asta Kižytė, Irena Kleinaitienė, Leda Žilinskaitė-Klein, Joana Krutulienė, Giedrė Mereckienė, Vida Murray, Stasė Olšauskienė, Daina Pakalniskienė, Sofija Plėnienė, Rima Lizdenytė-Sell, Dana Šilimaitienė, Daina Tījūnėlytė, Rasa Tījūnėlytė, Vida Urbaitė, Violeta Pabarčiūtė-Woodward.

Jeigu nepažinotum gražios modeliuotojos, tai pažvelgusi į nuotrauką, sužinotum ir tikrą vardą bei pavardę. Leidinėlio menininkė — dail. Ona Baužienė.

Stalai papuošti raudonu gvazdikio žiedu sidabrinėje vazelėje — tai Noros Gylienės darbas. Ant kiekvieno stalo stovėjo dvi bonkos vyno ir kvietė ponias gurkšnoti. Tai dail. Marijos Ambrozaitienės dovana. Prie kavos puodelio galėjai ir skaniai pasivaistinti. Du padėklai gardžių sumuštinių ir torto gabalių. Ona Norvilienė, mūsų miesto garbės pilnaitė, ragavo ir tikrą paradai visus skanėstus — tortus padovanoti. Galėjai tikrai maloniai vaistintis, ragauti ir žiūrėti į taku nardančias

Neseniai buvau paklausta, kodėl Varnienė, išėivijoje ir jau būdama senyvo amžiaus, ėmėsi steigti L. Montessori d-į ir vaikų židinėlį? Mano giliu įsitikinimu, ji tai darė patriotinių jausmų skatinama, nes toji veiksmingoji meilė Lietuvai, iš mažens pedagogiškai tėvo įžiebta, ne tik neužgeso iki mirties, bet buvo jos pedagoginės veiklos skatintoja ir įprasminimo. Juk ji pati augo, brenė baigė mokslus ir įsigijo profesiją švietimame krašte, Rusijoje, (Petrapilyje ir Maskvoje), kur buvo rusų kalba, papročiai ir patrauklus religinis bei kultūrinis gyvenimas. Už savo tautinį susipratimą ir, kad nepasimėtė švietimo kultūros poveikyje, ji buvo dėkinga tėvui. Dėl to ji tikėjo sąmoningo auklėjimo įtaka mažam vaikui.

Kodėl M. Varnienė pasirinko tik Montessori metodą? — Kadangi Montessori sistema yra moksliska sistema, kuri remiasi ne pasaulėžiūriniais pradais, bet surastais dėsniais, kaip vyksta dvasinis vaiko vystymasis nuo pat gimimo dienos. Religinių, dorovinių, visuomeninių pradų ugdymas ir kalbos vystymasis yra organiškai susietas su psichofizine vaiko plėtra. Šiandieniniai mokslai tyrinėjimai patvirtina Montessori teorijas. Šiandien jos metodas yra labai plačiai naudojamas pasaulyje.

Marijos Kuraitytės-Varnienės puoselėtas Montessori metodas, tikrai yra vertingas palikimas lietuviams. Nuoširdžiai linkiu, kad minėdami jos šimtąjį gimtadienį, rimtai susidomėtume ir jos palikimu — Montessori metodu. Panaudokime jį irstantiems lietuvių pamatams stiprinti.

modeliuotojas.

Vienoje scenos pusėje slėpėsi muzikos aparatūra, kurią spaudė, sekė ir gusiai pritaikė Leonas Narbutis. Muzikai palydinti lengviau kilo žingsniai, apsisukimai, o ypač, kai 7 jaunutės mergaitės atliko Violetos Karosaitės paruoštą šokį. Vakariniams suknėlėms demonstruojant svajingos tango melodijos pripildė salę.

Daina ir judesys

Sunku buvo nuraminti tokią klegančią moterų minią. Bet pirmoji madų parodų sumanytoja garsiai ir džiaugsmingai poeto žodžiais: „Mano sieloj šiandien šventė...“ Šventė, nes netikėjo, kad prabėgo 25-ri metai. Ir štai, kai viena pavargsta, atsiranda kas pavaduoja. Parodas energingai ruošė Marija Remienė, Ona Gradinskienė ir Salomėja Endrijonienė. Jos visos nepalūžo ir tikėjo, kad parama mūsų Putnamo seselėms ir jų darbams yra nuolat reikalinga.

Aldona labai subtiliai inėšė dalį praeities apibūdindama pirmąją modeliuotoją, net ir ta pačia juodos organzos vakarinė suknelė deivinią, Prudenciją Bičkienę-Jokubauskienę. 25 metai moters gyvenime atrodė labai menkas šuolis. Skardus balsas palydėjo jos žingsnius einant apšviestu taku...

O dabartis priklausė — Andrei Kižytei, šios sukneltinės parodos pranešėjai. Raudono obuolio spalvos eilutė pasipuošusi, gražiai lietuviškai tarianti išstus sakinius, vedė klausytojas į puošmenų, spalvų, derinių pasaulį. Malonu buvo klausytis, sekti ir gerėtis... Kiekvieno drabužio aprašymą su poetiniais gabumais atliko jos mamytė Agnūtė Kižienė. Jos įsitikinimu, drabužis atskleidžia dvasinį turtingumą, individualumą, estetinį pajautimą. Parodas belankant galima išmokyti ir sau daug ką prisitaikyti. Daugiausiai katūčių susilaukė moterys, kurios pritaikė drabužius savo gyvenimo stiliui. Tai Juzė Ivašauskienė, Kleofa Gaizauskienė, Sofija Plėnienė ir Joana Krutulienė.

Modeliuotojų išėjimai po dvi, tris ir net 7 labai pajvairino demonstravimą. Čia aiškiai jautėsi dvejų profesionalų įtaka: Aldona Leitienė ir Nijolė Voketaitienė.

Violetos Karosaitės parduotuvės papuošalai ir megztiniai nustebino jaunas ir vyresniasias. Nertiniai tokie spalvingi, kad jokios pūgos negalėtų perpūsti, o papuošalai sidabro viliojančiu metalu padaro.

Mezgėjos, atrodė, dar nepavargo. Jos vėl parodė savo sugebėjimus derinti spalvas ir raištus. Tai Elena Blandytė, Salomėja Endrijonienė, Ona Jameikienė, Irena Kleinaitienė, Bronė Srugienė ir Lialė Sodeikienė. Nepavargo ir rūbų projek-

Nekalto Prasišėjimo Seserų rėmėjū sidabrinės — 25-tos madų parodos pranešėja Audrė Kižytė, koordinatore Aldona Prapulonytė ir šokių choreografe Violeta Karosaitė.

Nuotr. J. Tamulaičio

tuotojos. Monika Andrijauskienė atskrido iš Floridos. Stasė Koronkevičienė atsiuntė iš Californijos savo darbus, o čikagietės čia siuvo: Olimpija Baukienė, Bronė Černienė, Jadžė Dočkienė ir Elena Glytienė.

Paroda buvo suskirstyta į 3 dalis. Pirmoje dalyje matėme namuose megztus, sportinius drabužius. Antra dalis buvo pilna dieninių ir išėigniu rūbų. Trečioje vyravo vakarinės suknėlės.

Praeina lengvais žingsniais Stasė Olšauskienė su geltonos vilnos suknelė. Ir ilgis priitaikytas ir pasiuvimas įdomus. Bandai mintyse prisitaikyt sau ir nutari, kad ne visi gali didžiūotis figūra, ūgiu, bet madingą drabužį prisitaikyti gali kiekviena. Tik reikia noro...

Gražu, kai išbėga į sceną Vida Urbaitė, Julytė Narbutytė, Daiva Viktoraitė, Asta Kižytė ir išlavintais šokėjų žingsniais rodo spalvas ir papuošalus. Dar taip neseniai jos skaitė „Eglutę“, dėjo sakinius ir pačios bandė rašinėlius sukurti.

Dramatiškai įžengia į sceną Dalia Bartkienė. Vakarinė suknelė pilna kabančių dalių. Atrodo, kad įlindo lengvai, bet kaip išlysti? Išsiekia rankas ir lyg šikšnosparnis gali apgaubti dar 3 žmones. „Šis drabužis tinka visiems“ — sako pranešėja. Gal ir taip... bet geriau pasirinkti Kosmonų Eel krautuveje stručio odos eilutę: kelius dengiantis sijonas, kailinė kepurė su bryliais, ir nebijoti, kad vėjas perpūsti gali. Ten pat atrasite vakarines skrybėlaites iš lengviausio vualio suraukystas, kad veidas paslaptinai šypsotųsi.

Vakarinės suknėlės tokios žėrinčios, sidabro karoliukais siuvinėtos, auksinės spurgos ant juodos permatomos medžiagos. Tik mėnulis šviesos prašosi, kad akys spindėjimu pasidžiaugtų.

Lengvai prabėga Vida Urbaitė su judomis kelnėmis, aukso blūzele, aukso aukskarais ir aukso dirželiu per kaktą perjuostu. O šalia jos Astutė Kižytė permatomo šilko aptemta suknelė šuoliuoja. Du kontrastai drabužyje. Ir įdomu ir nenuobodu.

Daugelio vakarinių drabužių blizgėjimas priminė šventinius eglutės papuošalus. Paskutinis išėjimas visų modeliuotojų buvo labai entuziastingai sutiktas. Aldona Prapulonytė dekojo visoms ir apdovanojo rausvu rožės žiedeliu.

O nuoširdi mūsų padėka toms rengėjoms, kurios neateina ant scenos nusilenkti, bet be jų niekas neriedėtų — tai darbščioji valdyba S. Endrijonienė, V. Čepaitienė, J. Dočkienė, B. Jasaitienė, A. Kižienė, G. Meiluvienė, A. Prapulonytė, M. Salikienė, D. Varaneckienė.

Ir talkininkai: P. Andriukaitienė, A. Ankienė, O. Gradinskienė, J. Ivašauskienė, L. Kybartienė, A. Mazeikienė, O. Norvilienė, P. Norvilas, V. Orentienė, S. Plėnienė, E. Radvilienė, M. Remienė, A. Sakalienė, I. Stončienė, A. Vadeišienė, A. Valavičius, O. Vencloviėnė.

Jų žingsniai nesigirdi, jų veidai greitai prabėgo, bet darbai pasilieka. Seselės suredaguos „Eglutę“ ir daug mėnesių galės lietuviškos šeimos, mokykloms pasigėrėti spausdintu žodžiu vaikams.

Gailutė Valiuliėnė

Marija Varnienė 1947 m. Ravensburgo lietuvių pabėgėlių stovyklos vaikų darželyje su mokiniais Irute Besperaityte ir Gintaru Juška.

Vaišėse po madų parodos — ilagametė Lietuvos gen. konsulė Juzė Daužvardienė ir jai atlydėjusi dabartinio gen. konsulo žmona Asta Kleizienė jaunųjų parodos talkininkų būryje.

Nuotr. J. Tamulaičio

DAINAVA VĖL SKOLOSE

ROMUALDAS KRIAUCIUNAS

Spalio 12 dieną vienon Dievo Apvaizdos parapijos mokyklos klasėn sugužėjo beveik tužinas Dainavos stovyklos direktorių, valdybos narių bei svečių. Rinkosi rudeniniam tarybos posėdžiui. Dalyviai iš vietinio Detroito, Chicago, Clevelando ir Lansingo. Ilgiau užtrukusiam posėdžiui pirmininkavo dr. Vytenis Damušis, tarybos pirmininkas.

Pranešta, kad po metų pradžioje įvykusios Internal Revenue Service revizijos stovyklos klasiifikacija pakeičiama iš „church“ į „church affiliated“ kategoriją. Stovyklą steigiant ji buvo Detroito arkivyskupijos ribose. Su laiku, pertvarkius vyskupijų ribas, Washingtono apskrityje, kur Dainava yra, buvo priskirta Lansingo vyskupijai. Šis IRS patarkymas neturi jokios įtakos dėl stovyklos statuso, liečiančio aukų nusirašymą nuo pajamų mokesčių. Dainavos korporacija ir toliau lieka kaip pelno nesiekianti organizacija. Mieliems stovykloms rėmėjams primename, kad dar šiais metais paaugokio stovyklai visą aukos sumą gali nusirašyti nuo pajamų mokesčių. Pradedant su kitais metais, dėl mokesčių reformos Washingtono pilnas aukos nurašymas susidurs su sunkumais. Šis priminimas yra ypač opus, nes stovyklos administracija numato, kad Dainavai vėl reiks skolintis pinigų, kad galėtų atlikti būtiniausias remontus. Apie tai rasite daugiau šios korespondencijos antroje pusėje. Aukos stovyklai galima siųsti Steponui Smalinskui, tarybos išdinininkui, 14451 Melrose, Livonia, MI 48154.

Sudarytas ir patvirtintas 1987 metų vasaros stovyklų provizorius kalendorius. Jau šiuo metu yra numatyta dešimties savaitių stovyklų. Dvi iš jų numatytos Lithuanian Heritage stovyklai. Jau keleri metai, kai ši stovykla, globojama pačios Dainavos, yra sėkmingai suorganizuota ir praversta Jadvygos Damušienės. Šiemet šion stovyklon suplaukė 85 vaikai! Nėra klausimo, kad tokios apimties stovyklos ateityje populiarės ir plėsis.

Naudojimasis stovyklavietė yra gyvas ir po vasaros sezono. Jau dabar beveik kas antras savaitgalis stovykla yra rezervuota rekolekcijoms, pasitarimams,

VIDEO EKRANŲ PAVOJAI

Naujai išėjusi Michigan universiteto studija rodo, kad nėra pagrindo teigti, jog neščių moterų darbas prie video ekrano padidina galimybes spontaniškam abortui. Buvo manoma, kad dalinai tai pasekmė įtampos tokį darbą dirbant ir dalinai mažų radiacijos dozių. Nors rado, kad studijoje moterų dirbančios prie ekranų daugiau kaip 21 val. per savaitę turėjo didesnę ratą spontaniškų abortų, perankstyvų gimimų ar defektuotų naujagimių, statistinė analizė parodė, kad tai galėjo būti ir kitų įtakų rezultatas. Tikrai įrodyti efektą reiktų didesnės studijos.

Šioje studijoje 728 valdžios tarnautojos buvo asmeniškai apklaustos apie savo nėštumo rezultatus, rūkymą, alkoholio vartojimą ir darbo įtampą. Tada darbuotojos buvo sudalintos į grupes pagal tai, ar dirbo prie video ekrano ir pagal savitą darbo valandų prie jo skaičių. Rado, kad dirbančios prie video ekrano mažiau kaip 5 val. per savaitę, turėjo mažiau neigiamų incidentų negu tikėtasi, o dirbančios daugiau kaip 21 val. turėjo maždaug keturis incidentais daugiau negu tikėtasi.

atitinkama nuolaida, kurią parūpins stovyklos administratorius. Dainava steigėsi ir augo pasižvelgti remiama. Kiek sąlygos leidžia, ta talkos dvasia puoselėjama ir būsimoms kartoms. Nors keliai yra išlaidiniai, numatoma ir eile kitų remontų. Dėmesio laukia svetainė ir paviljonas prie ežero. Pagrindinis šaldytuvų virtuvėje „praktikuojama“ — reikalingas specialistas.

Rūpinamasi ir stovyklos gerove, patogumais. Artimiausiu metu stotą prie stovyklos darbininkų — jų kvalifikaciją, apmokymą, priežiūrą. Negalima tikėtis stebuklų iš jaunu darbininkų, jeigu jie nesiorientuoja kaip, kada ir ką atlikti. Janina Udrienė pasiūlė pasirūpinti kruopščiai darbininkus „išreniruoti“ dar prieš stovykloms prasidedant. Tada ir administratoriui bus lengviau juos prižiūrėti. Kalbant apie administratorių, su apgailestavimu reikia rašyti, kad Vacys Lelis, šias pareigas sąžiningai ejęs dvejus pilnus metus, nuo gruodžio 1 dienos išėina į užsitarantį poilsį. Administratoriaus pareigos, nors visą laiką buvo atliekamos iš tolo ir atliekamu laiku, iš tikrųjų turėtų būti vieno asmens pilno darbo.

Kitu atveju prieš laiką išsišėmiama. Direktorių tarybos pagrindinis uždavinys tad ir bus naujo administratoriaus suradimas. Dabartinis administratorius sutinka savo kadenciją pratęsti iki pavasario, „jeigu matys, kad yra aktyviai ieškomas administratorius“. Šis pratęsimas neturėtų būti paskata tarybai nieko iki pavasario nedaryti. Posėdžio gale Birutė Bublienė pranešė apie jos sudarytus projektus klaučių takui ir vaikų žaidimo aikštelei. Kaip matome, gerų norų ir projektų nestinga, bet vis susiduriama su kieta realybe — finansais.

Kalbant apie finansus, kai kurios grupės prašo, kad Dainava jiems duotų nuolaidą už stovykloms pasinaudojimą. Kažkodėl galvojama, kad stovykla iš stovyklaujančių „uždirba“. Iš tikrųjų faktai yra kitokie: stovyklaujantieji, mokėdami nuomą, atsilgina tik už 2/3 faktinių išlaidų, o likusioji dalis yra padengiama Dainavos

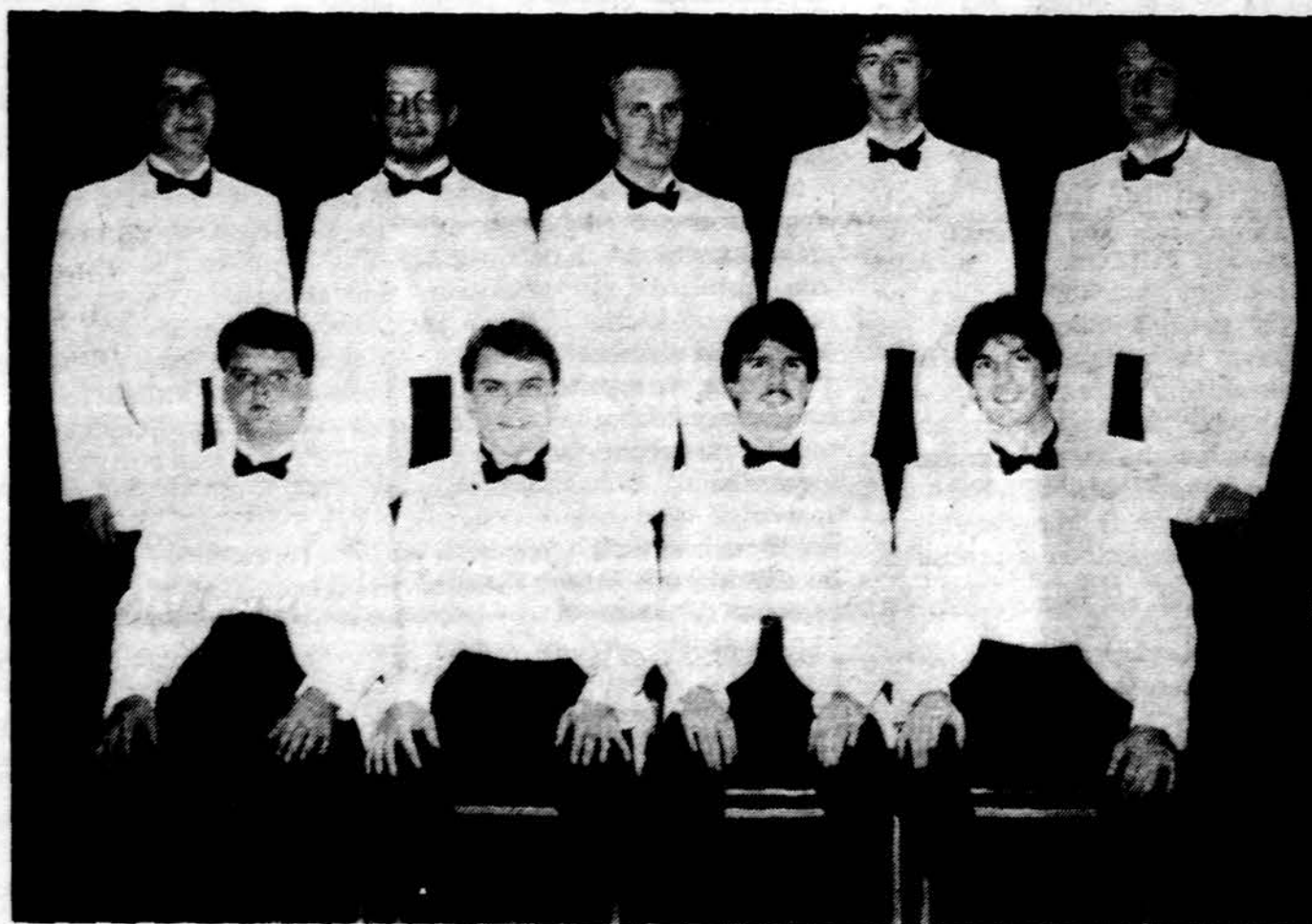
rėmėjų, aukotojų, bičiulių. Aišku, kai grupė nori nuomoti 70 lovų pastatą, bet atsiveža tik pusę stovyklauotojų, išlaidos atitinkamai pakyla kiekvienam asmeniui. Išvada būtų, kad stovyklaujanti grupė turėtų nuomoti tik tiek, kiek jai reikalinga. Aišku, kad, planuojant stovyklą, patys rengėjai dažnai nežino, kiek atvažiuos ir kaip tam pasiruošti.

Išdinininko Stepono Smalinsko pranešime pabrėžta, kad Dainava šiek tiek atsigavo po vasaros išlaidų. Tuo pačiu konstatuota, kad su kelių asfaltavimu Dainava vėl turės skolintis, nebent visuomenė užbėgtų skoloms už akių. To visi laukiame. „Dainava 30“ leidinys, išsuntinėtasis visiems rėmėjams, sutelkė 1,204 dol. pajamų. Kai kurie, atsiųsdami savo auką, pridėjo ir padrasinanti žodelį. Visiems aukojusiems dėkui!

Mūsų kolonijose
Washington, D.C.

LIT. MOKYKLOS VAKARAS
Washingtono K. Donelaičio lituanistinė mokykla pradėjo naujus mokslo metus. Mokyklą lanko 24 mokiniai. Retkarčiais į mokyklą atvyksta ir „kiškučių klubas“, priešmokyklinio amžiaus vaikai, kurie vieną kartą savaitėje susitinka privačiuose namuose.

Pereitais mokslo metais Washingtono lituanistinė mokykla jau atšventė 25 metų sukaktį. Mokyklos tėvų komitetas rengia koncertą — rudens vakarą. Programoje — Clevelando jaunimo muzikinės vienetas „Uzdainuokim“, kuriam vadovauja Algirdas Bielskus. Taip pat programoje dalyvaus solistė Rasa Bobelytė-Britton iš New Yorko, pianistė Danutė Liaubienė, kanklininkė Mirga Bankaitė ir Elena Muliolytė iš Clevelando. Po koncerto bus šokiai ir vaišės. Vakaras įvyks šeštadienį, lapkričio 8 d., 7:30 v.v. Latvių namuose, 400 Harley Ave., Rockville, Maryland.

Clevelando jaunimo choras „Uzdainuokim“, vadovaujamas Algirdo Bielskaus, dainuos Washingtono, D.C., lapkričio 8 d.

Mieli skaitytojai,
Pereitais metais, Kalgario Lietuvių Bendruomenės Valdyba išleido valgių gamininio knyga, pavadinta „Lithuanians Cook in Calgary“. Ši knyga yra anglų kalboje, gausiai iliustruota su minkštais viršeliais. Būtų gera dovana bet kada — kaimynams, draugams ir ypatingai tiems kur nesupranta lietuviškos kalbos.
Kviečiame šią knygą įsigyti. Knygos kaina su persiuntimu yra \$11.95. Čekius arba pašto perlaides Kanados pinigais, prašome siųsti šiuo adresu:
Calgary Lithuanian-Canadian Community
c/o Aldona Condon
(Dubauskaitė)
16 Bedwood Cres. N.E.
Calgary, Alberta T3K 2G9
Canada

ADVOKATŲ DRAUGIJA
V. BYLAITIS ir
V. BRIZGYS
6606 So. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629. Tel. 778-8000
Darbo valandos:
Nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro
Šeštadieniais pagal susitarimą

SOPHIE BARCUS
RADIO ŠEIMOS VALANDA
WCEV — 1450 AM
Lietuvių kalba sekmadieniais nuo 7:30 iki 8:30 val. ryto. Transliuojama iš nuosavos studijos Marquette Parke. Vedėja Aldona Daukus.
7159 S. Maplewood Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. — 778-1543

PERSONALS

PAGEIDAUJA ĮSŪNYTI
Laimingai vedusi pora domisi naujagimio išsūnimu. Bus auginamas meilėje, laimingoje, saugioje šeimoje. Sumokės medicinos ir advokato išlaidas. Visa informacija konfidenciali. Šaukti angliškai
957-2591

MISCELLANEOUS

TAISOME
SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MAŠINOS IR ŠALDYTUVUS
Kreiptis į: Hermis Deckys
Tel. 585-6624 po 5 val. vakaro
Kalbėti lietuviškai

STASYS ŠAKINIS
LIETUVIS DAŽYTOJAS
Dažo namus iš lauko ir iš vidaus.
Darbas garantuotas
4612 S. Paulina St.
(Town of Lake)
Skambinti 927-9107

PARDAVIMAS IR TAISYMAS
MIGLINAS TV
2346 W. 69 St.
Tel. 776-1486

VENKAUSKAS, Inc.
Builders & Remodeling
• Porches & Decks • Floor & Wall Tile
• Aluminum Siding & Trim • Kitchen & Baths
• Masonry • Rec Rooms
• Additions • Insurance Repairs
Joe (312) 582-7606
Peter (312) 371-7499

WAGNER and SONS
TYPEWRITERS AND
ADDING MACHINES
Nuomoja, Parduoda, Taiso
Virš 50 metų patikimas jums
patarnavimas
5610 S. Pulaski Rd., Chicago
PHONE — 581-4111

MARQUETTE PHOTO SUPPLY
REIKMENYS FOTOGRAFAMS IR MAGEJAMS
Daug sutalpykite, pirkdami čia jų reikmenis. Pasinaudokite patogiu planu atidedant pasirinktus reikmenis ypatingai progai. Pilnai užbaigtų foto nuotraukų aptarnavimas. Atidaryta pirmą ir ketvirtą vakarais iki 9 valandos.
3314 West 63rd Street
Tel. — Prospect 6-8998

A VILIMAS MOVING
Tel. 376-1882 ar 376-5996
10% — 20% — 30% pigiau mokėsite už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pagmus.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. — GA 4-8654

MASTER PLUMBING
Licensed, Bonded, Insured
Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos plytelės. Karšto vandens tankiai. Flood control. Užsikimšę vamzdžiai išvalomi elektra. Palikite pavarę ir telefoną — lietuviškai.
SERAPINAS — Tel. 636-2960

Nori atsinaujinti ar pakeisti savo namo už prienamą kainą?
Skambinkite
471-2406

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

KOMPIUTERIŲ
pagalba galite nusipirkti ar parduoti namą mieste ir priemiesčiuose. Sąžiningai patarnaus
J. BACEVIČIUS
BELL-BACE REALTORS
6529 S. KEDZIE
778-2233

RE/MAX GREIT PARDUODA
RIMAS L. STANKUS
361-5950 636-6100
Norintieji PIRKTI ar PARDUOTI NAMUS per šią įstaigą, prašome paminėti, kad esate arba norite būti Rimo Stankaus klientais. Nuosavybės įkainavimas nemokamas.

61 ir Troy 3 mieg. mūro rezidencija, moderni vonia ir virtuvė, pilnas valgomas, rūšys, naujas stogas, garažas. Labai nebrangus.

72 ir Lawndale naujesnis labai gerai prižiūretas 3 miegam. mūras. Arti transporto ir mokyklų. Į krautuves pėsčiom galima nueiti. Gražus tvarkingas rajonas. Vertas dėmesio.

65 ir Pulaski 1 1/2 aukšto geltonų plytų mūras. Tinkas giminogom šeimom. 2 miegam. butas apačioje ir 1 miegam. butas viršuje. Įrengtas rūšys, garažas. Nepraileiskit progos.

68 ir Pulaski — jei neturite laiko ar noro prižiūrėti namo, štai puikus kondominiumas. 2 dideli miegam., graži virtuvė. Arti krautuvių ir transporto. Paskambinkit apžiūrėjimui.

45 ir Fairfield — Nusibodo tarnauti klientams? Geros pajamos iš taverno ir 3-jų butų. Nepraileiskit progos būti savininku ir „bosu“.

Pasinaudokit žemais paskolų nuomomis. Pirkit ar parduosit, prašau kreiptis į mūsų įstaigą. Mes mieliai jums patarnausim mieste ar užmiestyje.

BUDRAIČIO REALTY
6600 S. Pulaski Rd.
Tel. 767-0600

ISNUOMOJAMA — FOR RENT

Išnuomojamas namas su garažu BRIGHTON PARKO apylinkėje suaugusiems. Skambinti vakarais nuo 8 iki 10 val.
523-5291

Nuo lapkričio 1-mos išnuomojamas didelis 5 kamb. butas 2-tram aukšte suaugusiems asmenims be gyvuliukų. Skambinti:
295-5913

For rent 3 bdrm. apt. 2nd floor — vicinryti 45th and Washenaw. Clean, quiet, adults. Call evenings 7:30 to 8:30 only.
582-5561

Išnuomoju 4 kamb. butą vyresnio amžiaus asmeniui/asmenims Marquette Parko apylinkėje. Skambinkite HE 4-4440

Išnuomojamas 4 1/2 kamb. apšildomas butas Marquette Parko apylinkėje vyresnio amžiaus asmenims. Naujai išdekoruotas — modernus. Skambinti
598-6193

HELP WANTED

HICKORY FARMS SEASONAL SALES
Part time positions available. Flexible hours, 20 percent employee discount. Above minimum starting pay. Apply in person.
YORKTOWN CENTER
• MUST READ & SPEAK FLUENT ENGLISH •
E/O/E M/F/H/V

Dienraščio „Draugo“ redakcijoje galima pasirinkti įvairių liaudies meno darbų: medžio, keramikos ir drobės. Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

REAL ESTATE

KMIECIK REALTORS
7922 S. PULASKI RD
DANUTĖ ŠČERBAITĖ MAYER
284-1900
Jei norite parduoti ar pirkti savo nuosavybę per Amerikos populiariausią agentūrą, prašome skambinti Danutei Ščerbaitei Mayer dėl sąžiningo pataravimo ir veltui jūsų namų įkainavimo.

No. 725 — Pulkus 25 m. mūrinis 3 miegam. namas. Užbaigtas rūšys su baru. 2 maš. garaž., didelis kiemas vaikams, graži virtuvė. Centrinis oro vėsin., naujas stogas. Geresnis už naują žemą kainą. Daug priedų. Šaukite dabar.

No. 723 — Pravažiukite, bet netrukdykite. 6410 S. Troy — 6 kamb. mūrinis su 3 dideliais miegam.; pertaisyta prausykla. Visur nuo sienos iki sienos kilimai. Nauja šiluma ir centrinis oro vėsinimas. Naujai išdažytas. 2 maš. garaž. su auto. atidarom durim. Galimybė 4-tam miegam. Labai švarus ir geram stovyje. Paskubėkite — šaukite dabar.

No. 681 — 83 ir California. 5 kamb. mūrinis, 2 dideli miegam., 1 1/2 vonios, puiki kabinėtų virtuvė, didelis sklypas su šoniniu įvažiavimu į 2 maš. garažą. Labai švarus ir geras parkinys. Šaukite dabar!

No. 714 — Brighton 3 butai. 3 butų mūrinis su 5 kamb. ir 2 miegam. kiekvienam bute. Ištasas rūšys. Nuomininkai apsimoka šilumą. Geras pajamų nešėjas prie 43-čios ir California. Skambinkite ir šaukite dabar.

No. 669 — Pravažiukite — gyventojų netrukdykite — 3533 West 66 Place, 6 kamb. mūrinis, 3 dideli miegamieji, modern. virtuvė ir vonia. Didelis sklypas su šoniniu įvažiavimu į naują 2-ju maš. garažą. Pusiaus įrengtas rūšys. Aluminijaus soffit & fascia. Nauji žiem. langai. Naujai dažyta viduje ir lauke. Uždaras porčius galėtų būti TV kamb. ar ketvirtas miegamasis. Tuojau galima užimti. Pusbloki iki parko. Iškėti \$3,100. Skambinkite dabar.

No. 688 — 69-os ir Pulaski apyl. 5 kamb. mūrinis, 32 m. senumo. Pilnas rūšys, 2 maš. garažas. Daug priedų. Labai švarus. Puikioje vietoje. Arti krautuvių. Skambinkite dabar.

No. 703 — 58-ta & St. Louis apyl. Giminiai šeimai arba pajamoms 5 kamb. mūrinis namas. 2 miegamai savininkui. Moderni virtuvė ir vonia. Gražus 3 kamb. butas rūšyje pajamoms. 2 maš. garažas. Geras parkinys. Skambinkite dabar.

No. 695 — vakaras už Kedzie, \$41,900 — negalima tikėt. 6 kamb. medis apkalts namas su trimis miegamais plus „paneled“ porčius. Gražiai išdažytos rūšys. Naujas centr. pečius. Naujos rinos ir nutekamieji vamzdžiai. Didelis porčius prieky. Didelis kiemas vaikams žaisti. 64-os ir Spaulding apyl. Skubėkite prie telefono, skambinkite dabar.

No. 676 — Pravažiukite — gyventojų netrukdykite 3650 W. Marquette 2-ju butų po 5 kambarius „sided“ namas, kiekviename bute 2 mieg., moderni virtuvė, pilnas rūšys. Didelis sklypas, 2 maš. garažas. Po susirinkimo nuomos, tikiai 260 dol. per mėnesį mokėsite už namą. Skubėkite, skambinkite dabar.

AR NORITE PARDUOTI?
Savo namą galite parduoti, tik paskambinkite telefonu. Mūsų pardavėjai sėkmingai jums patarnaus. Mes jums galime padėti, nes daugiau stengiamės. Namų įvertinimui skambinkite skubiai — dabar.

O'BRIEN FAMILY REALTY
Tel. — 434-7100

SAPNAI PILDOSI
Pamatykite šią namą ir jūsų sapnas išsipildys. Trupuči už vakarus nuo Orland Pk. labai gražioje apylinkėje arti visko, net Lietuvių būsimosio centro, jau baigiamas statyti ant didelio sklypo 10-ties kamb. — su pilnu sklepu, 3 maš. garaž., neregėto grožio, erdvumo, bei patogumo, tikrai moderniškas namas. Kaina \$199,900. Kalbėkite su savininku kodėl taip pigiai.
Tel. (312) 460-3824 po 7 v.v.

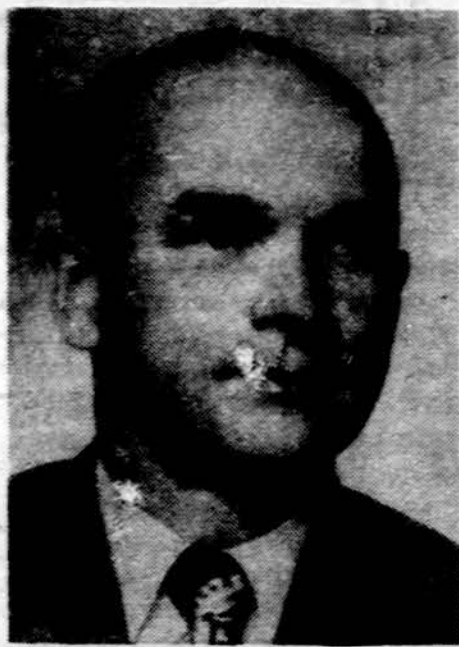
FOR SALE BY OWNER
St. Turibius parish 3 bdrm., brick, very clean Georgian. 1 1/2 baths, new carpeting throughout. 1 car brick garage.
585-7195

GERAS MŪRINIS NAMAS
2 gražūs butai po 5 kamb. Kabinėtų virtuvės. Keramikos paviršius. Įrengtas sausas rūšys. Baras. Garažas. Prie 72 ir Richmond.
P. ŽUMBAKIS
778-6916

MIRĖ ŽURNALISTAS PR. ALŠĖNAS

J. KARKA

A.a. Pranas Alšėnas

Vienas iš darbščiausių lietuvių žurnalistų Kanadoje buvo Pranas Alšėnas-Ališauskas. Jis buvo rastas negyvas (sirro Parkinsono liga apie 10 m., negalėjo laisvai rašyti) savo namuose prieš pat savo 75 m. amžiaus sukaktį. Jis buvo gimęs Vengravos km., Žemaitkiemio valsč., Ukmergės apskr.

Velionis Pranas Alšėnas buvo palaidotas iš Lietuvos Kankinių parapijos bažnyčios po religinių apeigų Šv. Jono lietuvių kapinėse, dalyvaujant šeimos nariams, giminėms, draugams ir pažįstamiems, keliems kunigams.

Organizacijų atstovų atsiveikinimo kalbos buvo laidotuvių namuose.

Pranas Alšėnas pradinį mokslą išėjo gimtosios apylinkės gretimame miestely Vidiškiuose, vidurinią Kauno VIII ir „Pavasario“ aukštesniojo komercijos mokyklą, 1933-34 m. jis atliko karinę prievolę gusarų pulke, kur buvo eskadrono raštvėdys, o 1938-39 m. Kaune baigė Aukšt. policijos mokyklą. Lietuvoje ilgus metus tarnavo įvairiose valdžios įstaigose. Buvo paštininkas, policijos valdininkas, teismo sekretorius ir draudimo įstaigos vyr. buhalteris.

Gyvendamas Kanadoje per penkerius metus (1963-1967 m.) neakivaizdiniu būdu baigė Chicagos Pedagoginį liuanistikos institutą, gaudamas diplomą.

Spaudoje dirbti pradėjo 1929 m. Bendradarbiavo „Rytų Lietuvoje“, ilgesnį laiką buvo nuolatinis „Lietuvos Aido“ korespondentu, kur dirbo pagal susitarimą. Rašė ir savaitraštį „Mūsų laikraštį“, šaulių žurnalą „Trimitą“, „Kari“, „Ūkininko patarėją“, „Vilniaus balsą“ (Vilniaus dienraštį), „Tėviške“, „Žemaičių žeme“ ir kitur. Aukšt. policijos mokykloje sutidijuodamas ir valdininkaudamas policijoje parašė daug straipsnių teisiniais klausimais žurnale „Policijoje“.

Okupavus Lietuvą bolshevikams, kurį laiką slapstėsi. Nacių laikais už pogrindinės spaudos platinimą gestapo buvo įkalintas Kauno sunkiųjų darbų kalėjime. Vėliau

ilgesnį laiką dirbo sunkų darbu (po 12 valandų į parą) Vokietijoje porcelano fabrike. Iš tos vergijos jį išlaisvino amerikiečių armija.

Pasijutęs laisvas ir apsigyvenęs UNRRA išlaikomoji lietuvių stovykloje ir vėl griebėsi plunksnos. Kurį laiką dirbo Bambergo stovyklos rotatorium leidžiamam laikraščio „Naujienu“ redakciniam kolektyve, kiekvienam numerui paruošdamas įžanginį straipsnį, o vėliau keleta mėnesių redagavo, pats leido dienos žinių biuletenį „Radio bangomis“.

Rašė reportažus, publicistinio turinio straipsnius, beletristinius dalykus laikraščių atkarpoms ir t.t. Vokietijoje jis bendradarbiavo „Tėviškės garsė“, „Mūsų kelyje“, „Žiburiuose“, „Mintyje“, „Lietuvių žodyje“, „Naujajame gyvenime“, „Žingsniuose“, „Žibinte“, „Viltyje“ ir kitur. Jo straipsniai iš Vokietijos pasiekdavo Anglijoje leista „Britanijos lietuvi“, Kanadoje „Nepriklausomą Lietuvą“, Švedijoje „Spindulius“, o taip pat Šiaurės Amerikos, Argentinos ir kitų kraštų lietuviškąją spaudą.

Gyvendamas Kanadoje buvo nuolatinis bendradarbis „Drauge“, „Darbininke“, „Amerikoj“, „Žvaigždėje“, „Varpelyje“, „Laiškuose lietuviams“, „Aiduose“. Taip pat vienas iš „Tėviškės žiburių“ steigėjų ir to laikraščio redakcinio kolektyvo narys.

Velionis rašė ir anglišką spaudą, Toronto trijuose dienraščiuose: „The Telegram“ dienraštyje buvo išspausdintas editorialų lape straipsnis, „Voice of Lithuania Calls from Under the Iron Heel“. Jis yra parašęs JAV Wilkes Barre dienraštyje „Times Leader“ straipsnį „Terror of Lithuania“. Kiek vėliau tam pačiam dienraštyje buvo atspausdintas kitas straipsnis „Tragedy of Lithuania“.

Pr. Alšėnas buvo katalikiškos dvasios žmogus, tolerantas įvairių srovių atveju.

Pranas Alšėnas yra paskelbęs rinkinį „Talismanas“, straipsnių rinkinį „Maži žodžiai apie didelius dalykus“, humoro knyga „Tukstantis šypsnių“ ir Maž. Lietuvos patrijarcho M. Jankaus monografiją. Jis yra laimėjęs straipsnio konkursų premijas „Drauge“ 1955 m., „Laiko“ 1959 m., „Tėviškės Aidą“ 1960 m. ir I premiją už reportažą „Lietuvių dienos“ 1963 m.

Kanados žurnalistai liūdi, netekę savo kolegos. Amžinos ramybės linkim jam.

pusmetį į S.H. nuolatiniam gyvenimui iš Rochesterio, NY, atvykę.

Šiuo metu Sunny Hills jau gyvena apie šimtinė lietuvių. Dauguma labai aktyvūs... Ak, sakiau, kad dideliame reportažui nesirošiu, tai pradžia tebūna tiek...

P.S. Gaila, nebeteko pamatyti Henriko Kačinsko gyvo, nė dalyvauti jo laidotuviuose, įvykusiose pora dienų prieš mūsų čia atsiradimą. Dabar jo kūnas ilsisi Sunny Hills kapinaitėse. Iš visų iki šiol apie jį rašiusių tiksliausiai, vaizdžiausiai velionio didybę išryškino Antanas Gustaitis „Dirvoje“, spalio 9 numery, nekrologu „Aktorių Henriką Kačinską išlydėjus“.

Alfonsas Nakas

Sunny Hill, Fla., dail. R. Zotovienė prie savo kūrybos ir LB apyl. pirm. A. Velavičius parodą atidarant. Nuotr. J. Garlos

LIETUVIAI FLORIDOJE

Sunny Hills, FL

R. ZOTOVIENĖS DAILĖ IR LB GEGUŽINĖ

Labai, labai skaudančia širdimi Birminghama, Detroitu, Michiganą palikęs, spalio 3-čią atsiradau Sunny Hills, naujutėliam name ant smėlėtos aukštumėlės, taigi „name ant smėlio“... Nuo dabar jau būsiu „žurnalistas tremtyje“.

Tik ką mašinėlė iš dėžės ištraukęs, didesniame reportažui nei ūpo, nei laiko dar neturiu. Vis dėlto, paprašytas aprašyti vietinės LB apylinkės pobūvi, atsakyti negalėjau, juoba, kad pobūvis turėjo ir stiprų kultūrinį aspektą.

Pobūvis įvyko spalio 4. Sunny Hills Community Centre (ar Center?) salėje. Prasidėjo 200 v. p.p. ir tęsėsi iki vėlaus vakaro. Tai tradicinis vietinės Lietuvių Bendruomenės apylinkės renginys, gegužine vadinamas. Gegužine gal todėl, kad, kai prieš bene penkerius metus imtas rengti, būdaves gegužės mėnesį, tik vėliau nukeltas į rudenį.

Pradžioj minėta kultūrinė dalis — Ringailės Zotovienės dailės kūrinių paroda. Ryšium Floridos pakrašty gyvenanti dailininkė jų čia atvežė apie pusšimtį. Dominavo nemažai formato, gražiai įrėmintos ir įstiklintos akvarelės. Nepaisant blogo apšvietimo (diduma iškabinėtos siaurame, ilgame, tris sietelių sienas turinčiame kambary, savotiškoj verandoj), akvarelės darė gerą įspūdį. Įdomu, kad šalia Floridos gamtos peizažų dailininkė pamėgusi ir sniegnuose skęstančius žiemos vaizdus, taip patrauklius iš New Yorko, Chicagos, Detroito į čia atkiliams žiūrovams (parodos metu ir visą savaitę po jos temperatūra čia laikėsi apie 90 l. F.). Parodą atidaręs LB Sunny Hills apyl. v-bos pirm. Alfonsas Velavičius priminė, kad tai ne tik Ringailės

A.†A. JONAS MEZGINIS

Gyveno Chicagoje. Mirė 1986 m. spalio 23 d. 10:23 val. vak., sulaukęs 73 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje. Pasiliko dideliame nuliūdime žmona Antanina; sūnus John; duktė Laima Panek, jos vyras Robert; anūkai: Renee, Laura, Michael ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Kūnas bus pašarvotas Egan Funeral Home, 3700 W. 63 St. sekmadienį nuo 2 iki 9 val. vakaro.

Laidotuvės įvyks pirmadienį, spalio 27 d. Iš koplyčios 8:45 val. ryto bus atlydėtas į Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingas pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus giminės, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuviuose.

Nuliūdę: Žmona, sūnus ir duktė.

Laiotuvių direkt. Egan Funeral Home, Tel. 582-2000.

PADĖKA

A.†A. ELENA ŠAULIENĖ

Mūsų mylima žmona, motina ir senelė mirė 1986 m. spalio 12 d. ir buvo palaidota spalio 18 d. Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse, Chicagoje.

Mes norime padėkoti visiems, kurie suteikė jai paskutinį patamavimą ir palydėjo į amžino poilsio vietą.

Nuoširdžiai dėkojame kun. kan. Vaclovui Zakarauskui, kuris atlaikė gedulingas pamaldas už jos sielą, už maldas koplyčioje ir kuris palydėjo velionę į kapines.

Nuoširdus dėkui visiems, kurie užprašė šv. Mišias už jos sielą. Dėkojame visiems, kurie prisuntė velionei gėlių, pareiškė mums toje lūdesio valandoje užuojautą, kurie aukėjo Lietuvių Fondui a.a. prelado Kazimiero Šaulio vardu ir Jonui Vazneliui už gražų giedojimą šv. Mišijų metu.

Dėkojame visiems laidotuviuose dalyvavusiems, kuriems atskirai neturime galimybes padėkoti.

Dėkojame karsto nešėjams ir laidotuvių direktoriui Donald A. Petkui už malonų patamavimą. Visiems, visiems nuoširdus dėkui.

Vyras, duktė, sūnus, marti ir anūkai.

A.†A.

STASIUI GASPARUI

okup. Lietuvoj mirus, nuoširdžiai užjaučiame JUOŽĄ, VANDĄ ir dr. GEDIMINĄ GASPARUS bei kitus giminės.

Pranė ir Julius Pakalkai

A.†A.

VITALIJAI LIUTKIENEI

mirus, sūnui ANTANUI su šeima ir visiems artimiesiems gilia užuojautą reiškia

Vyresniųjų Lietuvių Centro gyventojai ir LB socialinių reikalų tarybos tarnautojai

LIETUVOS KRIKŠČIONYBĖS JUBILIEJUS

Malonai kviečiame Jus dalyvauti Lietuvos 600 m. Krikščionybės Jubiliejuje Romoje 1987 m. birželio mėn. 11-18 d.

PROGRAMA:
Popiežiaus Jono Paulo II audiencija su lietuviais.
Šv. Tėvo sekmadieninės mišios Šv. Petro bazilikoje.
Iškilmingas banketas Sant'Angelo piylyje ir lietuviškoj religinėj meno parodą.

KAINA: PLANAS A Iš Chicago \$1200, Iš Los Angeles \$1350, (* \$1150)
PLANAS B Iš Chicago \$1000, Iš Los Angeles \$1150, (* \$ 950)
PLANAS C Iš Chicago \$ 825, Iš Los Angeles \$ 975, (* \$ 775)

* Skrendant iš Bostono, New Yorko ir Toronto.

KAINA (pajungiant dviem kambarių) įskaito: skridimo kainas, viešbučius, pusryčius, visas susisiekimo išlaidas, banketas.

DĖMESIO! Kas sudarytų ovijika keliautojų grupę — gaus apmokamą kelionę. (Skris veltui).

Taip pat siūlomos antros savaitės kelionės:

1. Lurdas / Paryžius
2. Viena / Munchena / Budapesta ir
3. į šiaurės Italijos miestus

Taip pat siūlomos vienos dienos ekskursijos:

1. Florencija
2. Assisi
3. Triel ir
4. Nesopis / Pompelii / Sorrento

RSVP Dėl informacijos skambinkite (312) 436-5566 (Illinoje) ir 1-800-331-3903 (Kitur). Arba rašykite šiuo adresu:
LIETUVOS KRIKŠČIONYBĖS JUBILIEJUS
2836 W. 71st Street
Chicago, IL 60629

* Norintį registruoti tūrį (mokėti \$100.00 „deposti“ ir siųsti aukščiau minėtą adresu.
** Atskiras ekskursijos ir antros savaitės kelionės, nepakatomos ir aukščiau minėtas kainas.
Skrendama „ALITALIA“ lėktuvais.

KETVERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A.†A.

Kazimiera Kazikaitienė

Jau suėjo ketveri metai, kai negailestinga mirtis atskyrė iš mūsų tarpo mylimą žmoną, kurios netekome 1986 m. spalio 29 d.

Nors laikas tęsiasi, bet mes jos niekada negalėsime užmiršti. Lai gailėstingas Dievas suteikia jai amžiną ramybę.

Už jos sielą šv. Mišios bus atnašaujamos trečiadienį, spalio 29 d. 8 val. ryto Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje.

Maloniai kviečiame visus giminės, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose pamaldose ir kartu su mumis pasimelsti už a.a. Kazimieros Kazikaitienės sielą.

Nuliūdę Vyras Juozas, giminės ir draugai.

Mielajam scenos bendradarbiui

A.†A.

ALGIRDUI KURASKUI

mirus, jo žmoną INA, dukrą DAIVĄ, sūnų ALMIJ ir artimuosius širdingai užjaučiame.

M. ir A. Dikiniai

GAIDAS—DAIMID

E U D E I K I S

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIEŠČIUOSE

4330-34 S. California Avenue

Telefonai — 523-0440 ir 523-9852

4605-07 South Heritage Avenue

Telefonas — 927-1741-1

4348 S. California Avenue

Telefonas — 523-0440

P E T K U S

MARQUETTE FUNERAL HOME TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago
Telefonas — 476-2345

1410 So. 50th Av., Cicero
Telefonas — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS LACKAWICZ

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213
11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois
Tel. — 974-4410

VASAITIS—BUTKUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

1446 South 50th Avenue

Cicero, Illinois

Telefonas — 652-1003

EVANS—EVANAUSKAS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

9837 S. Kedzie Avenue, Evergreen Park, Illinois
(Anksčiau buvę 6845 South Western Avenue)

LAI DOTUVIŲ KOPLYČIA

Koplyčios taip pat Marquette Parke Chicagoje ir priemiesčiuose
Tel. — 422-2000

APLINK MUS

x Laikrodžius šį sekmadienį, spalio 25 d., reikia pasukti vieną valandą atgal, nes pagal tą valandą jau bus pamaldos bažnyčiose ir sekmadienio nakties — 2 val.

x Kun. Jonas Saulys, MIC. šiuo metu dirba St. Mary's of Peace parapijoje Darien, Ill., spalio 26 d. sueina 70 metų amžiaus. Jis yra gimęs Pensylvanijoje, augęs Waukegane, Ill., studijavęs Marian Hills kunigų seminarijoje ir Romoje, kur įsigijo teologijos licenciatą. Kurį laiką buvo profesorius seminarijoje. Šiuo metu dirba pastoracijoje.

x Jonas A. Skelly, Švč. M. Marijos Gimimo parapijos Marquette Parke komiteto narys, Sv. Vardo vyrų draugijos organizatorius ir Kolumbo Vyčių ketvirtio laipsnio narys, labai kritiškose padėtyje yra paguldytas Sv. Kryžiaus ligoninėje.

x „Sutartinė“, Kanadoje lietuvių mėgstamas šaunių merginų kvartetas, atvyksta į Chicago ir dainuos Jaunimo centre lapkričio 23 d., sekmadienį. Šio koncerto pelnas skiriamas Vasario 16 gimnazijai Vokietijoje paremti. Koncerto rengėjai yra PLB Vasario 16 gimnazijai remti komitetas. Bilietai gaunami Vaznelių prekyboje.

x Patikslinimas. „Draugo“ spalio 16 d. laidoje korespondencijoje „D. Sakaitės piano koncertas Rochesteryje“ buvo klaidingai paskelbti D. Sakaitės koncerto globėjai. Turėjo būti, kad koncertą globoja Nazareth kolegijos muzikos departamentas, padedant Lietuviai fondai. Kultūros tarybai (ne Lietuviai Tautos fondai).

x Lietuvos Dukterų draugijos Detroito skyrius per Antaniną Stonienę atsiuntė „Draugui“ už gerą informaciją 25 dol. A. Stonienė ir visai draugijai nuoširdus aciu.

x Baltic Monuments, Inc., 2621 W. 71 Street, Chicago, Ill., Tel. 476-2882. Visi rūšių paminklai, žemiausios kainos, geriausiomis sąlygomis. (sk.)

x Akiniai siuntimui į Lietuvą. Kreiptis į V. Karosaitę — Optical Studio, 2620 West 71 Street, Chicago, Ill. 60629. Telefonas 778-6766. (sk.)

x Aš vėl grįžtu austi tautinius kostiumus. Ada Dragūnaitienė: tel. 780-0620. (sk.)

x Ieškoma lietuviškai kalbanti moteris prižiūrėti 3 mėn. berniuką Lockport apylinkėje. Skambinti 460-8416. (sk.)

x Nerūkančiam, dirbančiam vyrui, reikalingas mažas butas. Skambinti vakarais: 778-7135. (sk.)

ARAS
Dengiamie ir taisome visu rusiu
STOGUS
Su aukštu patyrimu, esame
apdrausti. Pats prižiuriu darba.
ARYDAS KIELA
737-1717
arba tarp 10 v. r. ir 8 v. r.
Tel. 434-9655

x Petras Ažuolas iš New Yorko buvo atvykęs į Chicago dalyvauti Amerikos Lietuvių Tarybos suvažiavime, kuris buvo spalio 18 d. Jis buvo apsisojęs pas savo dukters seimą Riverside. Ta proga aplankė „Draugą“ ir, kaip vysk. Paulius Baltakio sekretorius, painformavo redakciją apie pasirošimą minėti Lietuvos krikšto 600 metų sukaktį.

x Amalia ir Mykolas Jagučiai, gyv. Ormand Beach, Fla., buvo atvykę į Chicago paminėti savo tėvo a.a. Prano Kalvaičio mirties metines. Ta proga velionio šeima ir giminės buvo susirinkę Seklyčioje pietums, kur velionis buvo prisimintas maldoje ir minty. Susirinkusieji džiaugėsi gražiai įrengta valgykla, kuriai vadovauja energinga Danguolė Valentinaite. Chicago lietuviai gali džiaugtis, turėdami tokią jaukią valgyklą ir skanų maistą. A. ir M. Jagučiai, pasisvečiavę mamos ir brolio Leono šeimoje, sugrįžo į namus su gražiausiais išpūdziais.

x Rašyt. Sofijos Kymantaitės-Čiurlionienės 100 metų gimimo minėjimas bus šį sekmadienį, spalio 26 d., 3 val. p.p. Lietuvių Tautinioose namuose. Minėjimą rengia Chicago skaučių tūntai, nes Velionė buvo nepriklausomoje Lietuvoje vyriausia skautininkė. Kviečiamos skautės, skautai ir lietuvių visuomenės šios žymiosios rašytojos ir veikėjos minėjime dalyvauti.

x „Grandis“, Chicago lietuvių jaunimo tautinis ansamblis, kuriam jau 25 metus vadovauja Irena Smieliauskienė, rengia vakarą — balių Jaunimo centro didžiojoje salėje lapkričio 22 d., seštadienį. Į šį linksmą vakarą kviečiami visi jauni ir seni, mamos, tėtės, dėdės, seserys, broliai, draugai, nedraugai ir visi kiti.

x LB Lemonto apylinkės valdyba, Lemont, Ill., per valdybos narę Daliją Dundziliene atsiuntė 40 dol. dienraščio paramai. Nuoširdus aciu visai valdybai už realią auką.

x Lietuvių Opera nuoširdžiai prašo grąžinti laimingųjų bilietų šakneles, kurie dar jas nesugrąžino ir dėkoja tiems, kurie jau atsiuntė. Operos laimingųjų bilietų traukimas bus lapkričio 22 dienos vakarą Tautinių namų salėje operos baltiaus metu. Šiuo būdu jūs padėsite išlaikyti savo operą. Visas pelnas skiriamas naujos operos pastatymui. (pr.)

x Prano Čepėno „Naujųjų Laikų Lietuvos Istorija“ II tomas gaunamas pas knygų platintojus ir dr. K. Griniaus fonde, 2523 W. 69 St., Chicago, IL 60629. (sk.)

x Prieš bet kur užsakant paminklą, aplankykite St. Casimir Memorial, 3914 W. 111th St. Turime didelį pasirinkimą, matysite granito spalvą, dydį ir t.t. Taip pat padarome paminklus mūsų dirbtuvėje pagal jūsų pageidavimą — brėžinius. Visada prieš statant į kapines, jūs apžiūrėsite ir įsitikinsite, kad paminklas padarytas, kaip Jūsų buvo pageidauta. Savininkai Lilia ir Vilimas Nelsonai, 445-6959. (sk.)

x Lietuvišku šriftu rašomosios mašinelės. Paprastos neelektrinės „Travel De-lux“ JAV. \$160.00 US. dol. Ork paštu: \$165.00. Siunčiu ir į Lietuvą. Atst. Olympia STASY PRAPAPAS, 49 Norseman St., Toronto, Ontario M8Z 2P7, Canada. Tel. 233-4486. (sk.)

x Vytas Čuplinskas atvyksta iš Toronto ir dalyvaus „Ateities“ akademinio savaitgalio metu įvykstančio jaunųjų menininkų parodoje su savo skulptūra ir video kūriniu. Paroda vyks šeštadienį ir sekmadienį, lapkričio 8-9 d., Ateitinių namuose Lemonte. Vyto video kūrinys bus rodomas ir per savaitgalio atidaromąją vakaronę penktadienį, lapkričio 7 d., Jaunimo centro kavinėje.

x Muz. Jonas Zdanis, plačiai pasireiškęs muzikinėje veikloje, mirė 1975 m. „Dainavos“ ansamblis lapkričio 16 d. 3 val. p.p. Jaunimo centre rengia J. Zdaniaus kūrybos koncertą. Be kitų, rengiamame koncerte programą atliks ir kompozitoriaus sūnus muz. Almis Zdanis, gyvenęs Evanston, IL. Koncerto bilietų platinimas prasidės spalio 27 d. Bilietų bus galima įsigyti Gifts International parduotuvėje.

x Vytautas ir Salomėja Janulaičiai, Oak Lawn, Ill., buvo atvykę į „Draugą“ ir ta proga įteikė 100 dol. auką „Draugo“ apsigynimo fondui. Nuoširdus aciu.

x Augustinas ir Konstančia Jakučiai iš Chicago, atsiuntė 50 dol. auką „Draugo“ apsigynimo fondui su tokiu priedu: „Linkime viso geriausio jums nepalūžti. Mes susijaudinę dėl jūsų bėdų, nes be „Draugo“ būtų labai liūdna mums seneliams“. Nuoširdus aciu už auką ir linkėjimus.

x Rašytojas Česlovas Grincevičius, Chicago, Ill., lankėsi „Draugo“ administracijoje ir paaukėjo 100 dol. „Draugo“ apsigynimo fondui. Nuoširdus aciu.

x Bronius Gelazius, Vytautas Sinkus, Chicago, Ill., kiekvienas atsiuntė po 20 dol. auką „Draugo“ apsigynimo fondui. Nuoširdus aciu.

x Mykolas Puškarskis iš Chicago lankėsi „Draugo“ ir įteikė 20 dol. auką „Draugo“ apsigynimo fondui. Po 10 dol. atsiuntė Barbora Liutika, Raymondas Merkys ir Simas Paulius, gyv. Chicagoje. Nuoširdus aciu.

x John Labanas, Michigan City, Ind., prašėdamas „Draugo“ prenumeratą, pridėjo jo paramai ir 17 dol. auką. Labai dėkojame.

x Dr. Elena Petrik, New Buffalo, Mich., atsiuntė 10 dol. auką. Po 7 dol.: S. Skripkus, Kearny, N.J., M. Sumantas, Los Angeles, Cal., A. Antanavičius, Chicago, Ill., Irena Grigaliūnas, Gares Mills, Ohio, G.C. Tamkūtonis, Chicago, Ill., Ant Baltrušaitis, Downers Grove, Ill., Joana Drukeinis, Omaha, Nebraska, B. Paulionis, Cleveland, Ohio, Anna Vitkauskas, Holywood, Fla. Visiems aciu.

x Lietuviai Fondai aukojo po 2,000 dol. Jonas Adomaitis, Marija Janonienė; Vytautas ir Bronė Volterai 500 dol.; dr. Ferd. ir Vanda Kaunai 400 dol.; Petras ir Kazimiera Škėriai 200 dol.; po 100 dol. Marcelė Mackienė, Ada Staniulienė. Aukoje 100 dol. gauna 1 bilietą nemokamai LF vajuos vakarienei spalio 25 d. Aukas siunsti Lietuviai Fondai — 3001 W. 59th St., Chicago, IL 60629. (pr.)

x Gintaro-Amber limuzino patarnavimas (312)739-2215. Gintaras Račianus. Speciali nuolaida vestuvėms. Sampanas, baras, spalvota televizija. (sk.)

x NAMAMS PIRKTI PASKOLOS duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prienamais nuosimčiais. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road — Tel. VI 7-7747. (sk.)

Lietuvių filatelistų draugijos „Lietuva“ XXI parodos atidaryme. Atidaryme dalyvauja aukštesniosios liutuanistinės mokyklos moksleiviai, kalba Lietuvos gen. konsulas Vaeļovas Kleiza šalia stovi dr. K. Ėringis, J. Žygas, A. Juodvalkis, V. Urbonas ir J. Adomėnas.

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

ŠARŪNAS VALIULIS NOMINUOTAS ŽYMENIU

Šarūnas Henrikas M. Valiulis, JAV Geležinkelių Pensijų tarybos reikmenų bei patarnavimų biuro direktorius, yra nominuotas išskirtinio administravimo žymeniu (Excellence in Administration Award). Šis žymuo įteikiamas daugiausiai pasižymėjusiems valstybiniais administratoriums.

Šarūnas Henrikas Valiulis

Geležinkelių Pensijų taryba, kurios centrinės raštinės yra Chicagoje, administruoja 6,5 milijonų dol. pensijų programą buvusiems geležinkelių tarnautojams ir jų šeimoms.

Š. Valiulis taryboje dirba jau nuo 1973 m. ir iš DePaul universiteto Chicagoje turi magistro laipsnį iš biznio administracijos. Jis yra Henriko ir Gailutės Valiulių sūnus ir su žmona Ramune ir dviem dukromis gyvena Wheaton, Illinois.

Tuo Š.H. Valiulio laimėjimu džiaugiasi ne tik jo šeima, tėvai ir sesuo Rima Jurgutienė, bet ir visa lietuvių visuomenė.

ATSTOVIŲ SUVAŽIAVIMAS

ALRK Moterų sąjungos Chicago apskrities kuopų atstovų suvažiavimas įvyko spalio 12 d. 12 val. Švč. Marijos Gimimo parapijos salėje Marquette Parke. Suvažiavimą pradėjo 67 kuopos pirm. Pranutė Ivanauskienė, sukalbėjusi maldą, pakvietė apskrities pirm. St. Kaulakienę vesti toliau. Ji pakvietė sekr. Evą Luką perskaityti pereinamo suvažiavimo protokolą, kuris buvo parašytas gražiai lietuvių kalba. Pereinamo apskrities suvažiavime buvo pasisakyta, kad apskrities valdyba sutiko priimti 1987 metais Moterų sąjungos seimą. Centro valdyba igaliojo pirmąją viceprezidentę Emilie Prose visu tuo rūpintis. Kadangi ji turėjo išvažiuoti į kitą seimą, į Baltimore, tai ji parashė laišką, kurį pirm. St. Kaulakienė perskaitė. Prieš tą suvažiavimą vicepirm. Em. Prose jau buvo susaukusi posėdį, kuriame dalyvavo apsk.

pirm. St. Kaulakienė, vicepirm. E. Prose ir izd. Gr. Meiluvienė. Jos žiūrėjo, kur geresnė sąlygomis gauti vietą seimui. Buvo atsiklausta ir atlinkyta bent keli viešbučiai. Sužinota sąlygos ir padaryta išvados, kad geriau būtų Hilton Inn of Oak Lawn, prie Chicago. Atstovų prašė pasisakyti savo nuomones dėl vietos.

Buvo įvairių klausimų, į kuriuos pirmininkė atsakė. Seimas bus 1987 metais, bet nakvynėms rezervacijos reikia padaryti iki šių metų lapkričio mėn. 15 dienos. Bus smulkiai paskelbta „Moterų Dirvoje“. Skambinti vicepirm. Em. Prose tel. 460-3849. Visa apskrities valdyba įeina į seimo rengimo komisiją. Dar numatyta registracija rūpintis 2-a kuopa. Juliana Tarsko — mandatų komis. 20 kuopos Jadvyga Tamasevičienė, programą paruoš 46 kuop. J. Pargauskienė. Seimą garsins, į laikraščius rašys angliškai Bette Zibas, lietuviškai Gr. Meiluvienė. Visas smulkesnis aptars susirinkę lapkričio 8 dieną 1 val. Marijonų vienuolyno salėje. Seimo užbaigimo balių turėsim surasti kurioje nors lietuviškoje salėje.

Pirmininkė perskaitė antrą laišką, gautą iš K. Milkovaicio, Žuvusiems dėl Lietuvos laisvės paminklo globos komiteto. Yra mūsų tautinės savigarbos reikalai paminklą gelbėti. Susirinkusios pasisakė paskirti 50 dol. Toliau vyko kuopų atstovų pranešimai, ką perpusmetį yra nuveikusias. Antrą kuopos pranešimą padarė

Juliana Tarsko, 3 kuopos — Vida Sakevičiūtė, 20 — Jadvyga Tamasevičienė išskaičiavo parengimus, kur jos talkininkavo Moterų sąjungos vardu Balfui, parapijai ir kitur, 46 — J. Pargauskienė, 49 kuopos pirmininkės nebuvo, tai pranešimą padarė Ona Radauskienė-Martinkienė, 67 kuopos pirm. P. Ivanauskienė, aukojo po 100 dol. parapijai ir „Moterų Dirvai“ 75 kuopos niekas nedalyvavo.

Suvažiavimą pradėjo darbinga, smagia nuotaika. Šeimininkės — 67 k. pirm. Pr. Ivanauskienė. Jai padėjo jos duklė Elena Alekniūnė, Adelė Vismanienė, Ona Šlierienė ir kitos atstovės. Skaniai visas pavaišino. Joms priklausau nuoširdi padėka. Kitą susirinkimą globos 49 kuopa ir jis bus seklyčioje. Tas bus jau kitais metais.

Suvažiavime dalyvavo „Moterų Dirvos“ redaktorė Dale Murray ir administratorė Palmera Breidnbach. Jos abi atvyko iš Wisconsinos. Pabendaravusios, pasidalinusios išpūdziais, skirstėsi namo.

Gr. M.

MOKSLININKO RADINYS

Field muziejaus paleontologas John Bolt atrado Iowoje 340 milijonų metų senumo savotiško driežo iškaseną. Atrodo, tai bus liekana pirmųjų gyvio, jau turinčių nugarkaulį ir pradėjusių ropoti žeme.

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBĖSE

— Vyskupo Pauliaus Baltakio nuotrauką „The New York Times“ spalio 8 d. atspausdino kartu su John M. Poindexter, prezidento valstybės saugumo patarėju, Donald R. Regan, Baltųjų rūmų štabo viršininku, ir iš Sibiro išlaisvinto rusų mokslininko Juri Orlov žmona Irina. Vyskupas Baltakis tituluojamas „head of the Lithuanian Catholics in America“. Vyskupas Paulius Baltakis spalio 7 d. kartu su kitais tauti. q grupių atstovais lankėsi Baltuosiuose rūmuose ir prezidentui asmeniškai įteikė lietuvių politinių kalinių Sovietų S-gego sąrašą. Susitikime su prezidentu iš lietuvių dalyvavo dar kun. Kazimieras Pugevičius ir rašytojas Vytautas Volertas, JAV LB krašto valdybos pirmininko pavaduotojas.

— Baltų biblioteka kuriamą Californijos liuteronų universitete (California Lutheran University). Jos kūriniu rūpinasi estų konsulas Jaak Treiman. Šalia bendrojo baltų skyriaus, atsižvelgiant į knygų turinį, jos bus paskirtos taip pat ir į politinių mokslų ir istorijos departamentus. Konsulas Treiman prašo lietuvius paaukoti atliekamas anglų kalba išleistas ir baltiškas problemas liečiančias knygas. Su juo galima susisiekti, rašant Jaak Treiman, Esq., 21515 Vanowen Street, Suite 211, Canoga Park, CA 91303-2787 arba Baltų Laisvės lygos adresu: P.O. Box 29657, Los Angeles, CA 90029.

— Lietuvių Religinės šalpos iškilmės bus pamaldomis New Yorko St. Patricko katedroje šeštadienį, spalio 25 d. Iškilmėse rengiasi dalyvauti nemaža tautiečių iš įvairių Amerikos vietų, kaip Juozas Kojelis iš Santa Monica, Calif., Mara ir dr. Vytautas Vygantai iš Texaso, o iš Romos atvykęs Šv. Kazimiero kolegijos rektorius prel. Algimantas Bartkus.

Advokatas

GINTARAS P. ČEPĖNAS
2649 W. 63rd Street
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-5162
Kasdien 9-6 val. vak.
Šeštadieniais ir vakarais pagal susitarimą

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v. r. iki 1 val. d.

ADVOKATAS
Vytėnis Lietuvninkas
2501 W. 69th Street
(Lithuanian Plaza Court)
Chicago, IL 60629
Tel. 778-0800
Kasdien 2-8 val. vak.
Šeštadienį 9 v. r. iki 1 v. p. p.

ADVOKATAS
ALGIRDAS R. OSTIS
1000 Jorie Blvd., Suite 364
Oak Brook, IL 60521
Tel. Of. 990-3157
Tel. Rez. 325-6582
Valandos pagal susitarimą

ADVOKATAS
VYTAS MISIULIS
79 W. Monroe, Suite 1024
Chicago, IL 60603
15601 S. Cicero
Oak Forest, IL
Tel. 263-0631, 236-1717
Valandos pagal susitarimą

Dalija Bartkienė modeliuos Kr. Donelaičio lit. mokyklų madų parodoje lapkričio 9 d. Jaunimo centre.

Nuotr. J. Tamulaičio